

PEST IV. Semj
mapeste

Eggseli Ujság

Noviszád, 1938 június 8, szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

19. évfolyam 154. szám

Hodzsa megkezdi tárgyalásait a nemzetiségekkel

A szudétanémetek kitarának a karlsbadi pontok mellett — Vasárnap lesz a községi választások utolsó napja

Pozsonyból jelentik: Az ugynevezett centralista cseh pártok Pozsonyban nagygyűlést tartottak, amelyen felszólalt Hodzsa miniszterelnök is és a szlovák néppárt vasárnapi gyűlésen elhangzott kijelentésekre célozva a következőket mondotta:

— Az egész köztársaságnak és mindnyájunknak tudnia kell, hogy a szlovák néppártnak joga van ugyan a maga választói nevében beszélni, de nem az egész szlovák nép nevében. A köztársaság huszadik évében Szlovenszkó itteni és európai nyilvánosságának oda kiáltjuk: Mi vagyunk itt az urak, mi döntünk itt. A szlovák szabadságnak a csehszlovák köztársaság az alapja. Nem engedjük meg, hogy a csehszlovák államiságot és egységet megfenyegessék vagy aláássák.

DÉRER HLINKA KÖVETELÉSEIRŐL

Prágából jelentik: Dérer igazságügyminiszter a Pravo Lidu munkatársa előtt nyilatkozott Hlinka pártjának követeléseiről és többek között ezeket mondotta:

— Az, amit Hlinka pártja követelése és nem helyes, ha ez a párt a szlovákság egyetlen szószólójaként lép fel. Mi szlovákok a leghatározottabban tiltakozunk az ellenzéki szlovák pártnak ilyen totalitáros nézetei ellen. Hlinka és hívei pártjuk, de nem az egész szlovák nép nevében beszélhetnek. A szlovákok többsége a csehszlovák egység és az erős csehszlovák köztársaság mellett van. Mi mindig az állami közigazgatás központosítása ellen foglaltunk állást, de a leghatározottabban ellenezük az állami dualizmus minden formáját.

— Azok az állítások — folytatta Dérer miniszter —, hogy a csehek Szlovenszkót gazdaságilag elgyengítették, nem fedik a valóságot. Ausztria—Magyarország összeomlása természetesen bizonyos kedvezőtlen következményekkel járt Szlovákia gazdasági helyzetére és a gazdasági válság is érintette ezt a területet, másfelől azonban Szlovákia javára gazdasági téren sokat tettünk.

A PITTSBURGI SZERZŐDÉS

Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a pittsburgi szerződésről, Dérer így válaszolt:

— A szerződéssel több beszédben foglalkoztam már. A szerződés tartalmát minden szlovák elfogadta, csupán a magyarázat tekintetében vannak eltérések. Lehet a szerződést a csehszlovák állam javára, de lehet ugyis meggyarazni, hogy ezzel az állam összetartozását és egységét gyengítsék. A szlovákok többsége a pittsburgi szerződésben mindig a csehszlovák állam egységének megerősítésére szolgáló eszközt látott. Ebben az értelemben illette át a valóságba minden csehszlovák kormány a szerződés tartalmát és e tekintetben a szerződés ma már a legnagyobb mértékben megvalósult. Visszautasítok minden olyan kísérletet, amely a pittsburgi egyezményt a csehszlovák köztársaság egysége ellen akarja kijátszani.

NEM NYERTÜNK MEG MINDENT

Prágából jelentik: A Narodni Politika a következőket írja: Angliában nem nyertünk meg mindent. Eppen azok a megbékítési törekvések, amelyekkel Chamberlain foglalkozik, rejtenek magukban bizonyos veszélyt. Anglia biztosítani kívánja a világnak a békét, de nem mondja meg, hogy kinek a számlájára kívánja. Ezenkívül Angliában még különböző csoportok vannak, amelyek előtt Csehszlovákia viszonya a németekhez nem egészen világos. Anglia a csehszlovákiai német kérdést égetőnek és a béke akadályának tartja. Ezért nyilatkoznak meg olyan vélemények, amelyek Csehszlovákiában kantonokat akarnak bevezetni, mások viszont Irországot tekintik példaképnek. A válság tehát elhúzódik és attól félünk, hogy a kisebbségi statutum tárgyalásainak befejezése után sem lesz még vége.

UJ KÖZSZELEMET

Rimaszombatból jelentik: Jaross Andor, az egyesült magyar párt országos elnöke választói körútján Jolsván beszédet mondott. Szólt a szlovák-magyar együttműködésről és a végváronok élő magyarság nagy hivatásáról. Azt hitték, hogy a gazdasági, erkölcsi

és politikai nyomás alatt elvesz a magyar nemzeti öntudat, holott erősebb lett és a magyar párt ma már nem párt, de maga a csehszlovákiai magyar nemzet, mert a magyarság 70 százalékát tömöríti. Jaross ezután új közszellemet követelt. Ma erősen tűz a nap — mondotta —, ma azoknak jött el az idejük, akik mernek a napra

menni és nem rejtik el nemzeti mivoltukat. Egy új Európa vagy új katasztrófa jön. A csehszlovák köztársaság Európa reflektorfényében áll. Foglalkozott a magyar iskoláztatás ügyével és a nemzeti statutum tervéről szólva, kijelentette, hogy propagandaértékű paragrafusokkal nem lehet célt érni.

Hodzsa tárgyalásai

Prágából jelentik: Hodzsa miniszterelnök ezen a héten kezdi meg tárgyalásait az összes nemzetiségi csoportok és politikai pártok képviselőivel a nemzetiségi politikáról. A megbeszélésekre a német szociáldemokrata párt képviselőit is meghívták. Ugy a nemzetiségi statutum, mint a nyelvhasználat újjászabályozására vonatkozó tervezet már elkészült és a nemzetiségi kérdés egész anyagát magában foglalja. A végleges megszövegezés még nem történt meg, azért, hogy ilymódon minden nemzetiségi csoport számára lehetővé tegyék, hogy állást foglalhasson a tervezethez, még mielőtt azt törvényjavaslat formájába öntik. A demokrácia és a parlamentarizmus szempontjából — mondják prágai illetékes körökben — ez az egyetlen lehetséges megoldás.

UJABB INCIDENS

Az Elba-menti Libochból újabb incidensről érkezik hír. Ebben a községben a csehek üldözni kezdték a fehér harisnyát viselő németeket. Ez a fehér harisnya jelzi ugyanis a szudétanémet párthoz való tartozást. Egy német földműves nem akarta megengedni, hogy lehuzzák fehér harisnyáját. A csehek erre rátámadtak. Csakhamar verekezés támadt, amelynek a rendőrség vetett véget.

HENLEIN HAZAÉRKEZETT

A Reuter-iroda prágai jelentése szerint Henlein hétfőn visszaérkezett Németországból. Egyelőre még nem tudják — mondja a Reuter-iroda jelentése —, hogy utazásának volt-e politikai jellege.

A FLOTTAEGYEZMÉNY

A Reuter-iroda jelentése szerint rövidesen befejezik a tárgyalásokat Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok között a páncélos cirkálók tonnatartalmának megállapítása ügyében. Az eredményt akkor hozzák nyilvánosságra, ha a megállapodásokat előzően Németországgal és a szövettel is ismertették.

A Daily Express értesülése szerint Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok megegyeztek abban, hogy az új csatahajók tér-

fogatanak legfelső határa 45.000 tonna lesz. Ilyen méretű csatahajókat azonban csak Amerika építhet, míg Franciaország megmaradna a 35.000 tonnás egységeknél.

A VÁLASZTÁSOK

A tárgyalások hetét vasárnap ismét választások zárják le. Ekkor lesz a községi választások utolsó napja. Ekkor választ a Felvidék és Kárpátalja magyarlakta területeinek legnagyobb része és ekkor lesz a választás Pozsonyban is. Az első választási menetekben aratott magyar győzelem a felvidéki magyarság körében nagyarányú csatlakozási mozgalmat indított meg az egyesült magyar párthoz és a magyarság igen sok helyen egyetemes listát állított fel.

A MAGYAR PÁRT GYÜLÉSE

Az egyesült magyar párt az eredeti terv szerint hétfőn tartotta volna meg nagygyűlését Pozsonyban. Ez a gyűlés közbejött akadályok miatt elmaradt, illetve csüörtök este tartják meg a pozsonyi Alfa-mozgóban.

Ami a nemzetiségekkel való tárgyalásokat illeti, a szudétanémet párt továbbra is ragaszkodik ahhoz a programhoz, amelyet Henlein Karlsbadban kifejtett. Az egyesült magyar párt vezérével e héten közli majd Hodzsa, hogy

mit tartalmaznak a nemzetiségi statutumok a magyarság szempontjából. A magyar párt már régebben összefoglalta követeléseit és 81 pontba szedve, átnyújtotta a miniszterelnöknek.

A KÜLFÖLDI SAJTÓ A HLINKA-PÁRT GYÜLÉSÉRŐL

Az angol, olasz és német lapok foglalkoznak a szlovák néppárt vasárnapi pozsonyi nagygyűlésével. A Times kiemeli azokat a határozott kijelentéseket, amelyeket az elfogadott határozati javaslat a pittsburgi szerződéssel kapcsolatban használt. A Daily Telegraph rámutat arra, hogy az önkormányzati törvény meghozatalára irányuló határozati javaslat egyhangú volt. A Daily Mail a szlovák néppárt nyilatkozatát a legfontosabb politikai eseménynek nevezi.

A Berliner Tageblatt a következőket írja: Hodzsa miniszterelnök felidézte a csehszlovák egység árnyképét, de a legkisebb kísérletet sem tette arra, hogy foglalkozzék a tényleges helyzettel. Nem tartotta szükségesnek, hogy csak érintse is a kérdés lényegét, nevezetesen azt, vajon érvényesíteni akarják-e vagy nem Masaryk szavát és aláírását. Egyenesen visszataszító azonban az a kísérlet, amellyel a szlovákok és a magyarok közti viszonyt meg akarják mérgezni. A pünkösdi ünnep újabb a legnagyobb mértékben módon megerősítette az utóbbi hetek valóságát, azt i. e., hogy a csehszlovák államiság mostani alakjában harcot jelent a rend őrzői és az igazságért küzdők ellen.

Mint Rómából jelentik, az olasz lapok részletes tudósításokban számolnak be a pozsonyi eseményekről. A szlovákok követelik, hogy a csehek váltsák be ígéreteiket. — írja a Tribuna. A Gazetta del Popolo úgy jellemzi a helyzetet, hogy a csehek valóságos harapófogóba kerültek a németek és a szlovákok követelése között.

32 méteres Mária-szobrot emelnek Lyon mellett

Párisból jelentik: Lyon közelében, a Dombes-fennsíkban, a jövő évben hatalmas méretű Mária-szobrot emelnek. A szobor

magassága 32 méter lesz,

súlya 1500 tonna. Talapzatát kápolnává képezik ki. A szobor helyén a római hőöltségek korában erőd állt, amelyet még Julius Caesar építtetett. A XVI. században IV. Henrik rendelkezése az erődöt lebontották és helyébe nyári kastélyt emeltek. Ez volt később a lyoni püspökök nyaralója. A szobrot Ferraz szobrászművész készíti; ő a megalkotója annak

a Krisztus- király szobornak,

amelyet Mont Blanc hegyvidékén az egyik hegytetőn állítottak fel néhány évvel ezelőtt.

— Mire volt kíváncsi a vak ember? Willis Richard memphis (Tennessee állam) lakoson, aki világtalanul született, 52 évi vaklás után sikeres szaruhártyaátültetési műtétet végeztek. Amidőn levették szeméről a kötést és Willistől, aki életében először látott, orvosi megkérdések, mit kívánna leginkább megnézni, Willis azt felelte, hogy baseball-mérkőzést, mert szeretné megállapítani, hogy tényleg olyan élvezetes látványt nyújt-e, mint ahogy a rádióleírások állítják.

Őfensége Pavle régensherceg a repülőkiállításán

Eddig százharmincezer érdeklődő tekintette meg a kiállítást

Őfensége Pavle régensherceg hétfőn meglátogatta a repülőkiállítást és

két óra hosszáig szemlélte a kiállítás különböző érdekességeit.

Őfensége Pavle régensherceget a kiállítás csarnok előtt Márcus Ljubomir hadügyminiszter, Antics Milán udvari miniszter, Szimovics tábornok, légügyi parancsnok és más katonai előkelőségek, azonkívül Szondermajer Tádé, az Aero-klub elnöke várták. Őfensége az üdvözlésnél hangoztatta, hogy a kiállításról eddig már sok szívet olvasott és hallott és ezért kívánja részletesen megtekinteni.

A fenséges vendég a katonai előkelőségek kíséretében megtekintette a kiállítást minden pavillonját. Először a diákok repülőgépmoделlejt nézte meg és ez alkalommal bemutatott neki Kardol József polgári iskolai tanuló, aki a legjobb modelt készítette.

Ezután Őfensége a hadirepülőgépek pavillonját tekintette meg. Ebben a pavillonban kiállították a legrégibb szerb repülőgépeket. Egy

Blériot-gépnél Őfensége megjegyezte, hogy

ilyen repülőgépen utazott egy ízben 1912-ben a balkáni háború idején.

A kiállítás területén több iskola növendékei is voltak, akik Őfensége Pavle régensherceget lelkesen megéljenzették.

A régensherceg ezután sorba megtekintette a francia, német, olasz és angol pavillonokat, ahol a kérdéses államok beográdi követei fogadták. Érdekes, hogy Őfensége Pavle régensherceg a német, francia, olasz és angol követeikkel saját anyanyelvükön beszélt, ami igen kellemes benyomást keltett.

Őfensége Pavle régensherceg a kiállítás megtekintését a csehszlovák pavillonban fejezte be.

A repülőkiállítást egyébként eddig

összesen 130.000 látogató tekintette meg.

A rekord vasárnap volt, amikor összesen 20.000 ember fordult meg a kiállítás területén.

Alicanteban bombázták egy angol hajót

Öt matróz meghalt — Franciaország megvedti határait a repülőtémadások ellen

Párisból jelentik: A francia közvéleményben nagy meglepetést keltett, hogy hétfőn délelőtt 11 óra tájban ismét Spanyolországból jött repülőgépek szálltak el délfancia terület felett. A gépek megjelenésekor a francia tüzérség figyelmeztető lövéseket adott le. A gépek erre Barcelona irányában elhagyták a francia területet.

Daladier miniszterelnök hétfőn repülőgépen a helyszínre utazott, hogy megvizsgálja az ügyet. Daladier a 17. hadfest parancsnokával egyetértésben megtiltotta intézkedéseit annak megakadályozására, hogy ezentul bármilyen külföldi repülőgép francia terület fölé szállhasson.

A NEMZETIEK KÖZLEMÉNYE

A nemzetiek rádióállomása felhivatalos közleményt olvasott fel, amely szerint a francia terület felett elrepült gépek köztársasági gépek voltak és Barcelona az átrepüléssel nemzetközi bonyodalmakat akar felidézni. Jellemző, — mondja a közlemény —, hogy a repülők abban az időben dobták le bombáikat francia területre, amikor a nemzeti Spanyolországot hevesen támadó röpiratokat osztogattak francia területen.

Rómából jelenti a Reuter-iroda: Az olasz lapok egybehangzó véleménye szerint a francia terület bombázása a köztársasági kormány kétségbeesett helyzetét mutatja, amely kormány, miután a győzelemre nem lehet kilátása, egyedüli mentségnek a világháború felidézését tartja.

NEM VESZITJÜK EL HIDEGVÉRÜNKET

A párisi sajtó hangoztatja, hogy az ismeretlen repülőgépek Franciaország tekintélyén és biztonságán ütöttek súlyos csorbát és a kormányt erélyes magatartásra hívja fel. Nyugodtan meg kell mondani — írja az Oeuvre — amit Daladier miniszterelnök mondott vasárnap Lyonban: senki sem fogja elérni, hogy elveszítsük hidegvérünket, ha a béke vagy háború komoly problémájával kerülünk szembe, de hangsúlyoznunk kell azt is, hogy többé büntetlenül nem lehet határsértéseket elkövetni.

Egyébként Daladier miniszterelnök, aki ma bejárta a veszélyeztetett vidéket, megnyugtató kijelentéseket tett és közölte, hogy a francia határ megoltalmazása érdekében a hadvezetőség csapatokat indított utnak.

BOMBÁZOTT ANGOL HAJÓ

Alicanteből jelenti a Havas-iroda: Hétfőn délelőtt három bombázó repülőgép számos gyújtóbombát dobott a kikötőben horgonyzó »Winnifred« angol kereskedelmi gőzösre. A legénység öt tagja meghalt, többen megsebesültek. A városban a bombák több épületet romba döntöttek.

A bombázás híre az angol fővárosban nagy izgalmat keltett. Az ünnep ellenére több lap különkiadásban számolt be az esetről. Hír szerint az angol kormány a legszigorúbb vizsgálat alá veszi a légi bombázások ügyét.

Ujabb jelentések szerint Alican-

te legutóbbi bombázásának 29 halottja és több, mint 50 sebesültje van.

NEMZETKÖZI BIZOTTSÁGOT

Londonból jelentik: Az angol kormány felhívta a norvég, svéd és az amerikai kormányt, küldjenek ki nemzetközi bizottságot a spanyolországi légi támadások megvizsgálására. A bizottság a helyszínén állapítaná meg, hogy a bombázott városokban vannak-e katonai tárgyak vagy nincsenek. A bizottság jelentéseit a világ közvéleményének tudomására hozza.

Meggyilkoltak és kirabol-tak egy szrpszkasrnjai gazdálkodót

A Bega egy hónapig rejtgette az áldozat holttestét

Petrovgrádról jelentik: Titokzatos bűntény ügyében indították meg a nyomozást a petrovgrádi hatóságok. Az ügy előzményei egy hónapra nyulnak vissza.

Április 30-án Szavin Ráda 50 éves szrpszkacrnjai gazdálkodó azzal indult el otthonról, hogy Beográdba utazik bevásárlások végett és magával vitt 9800 dinárt. Utját Petrovgrádon megszakította, itt betért a Fehér hajó vendéglőbe és látták a Krizanov-féle Bega-parti kocsmában is, azóta azonban nem látták élve. Felesége feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást, de az eredménytelenül végződött.

A titokzatos bűntény ügyében most váratlan fordulat következett be. Pavlovo (Ecska) község határában ugyanis

a Bega férifihullát vetett a part-ra: Szavin holttestét.

Kikutatták zsebeit, de pénz nem volt benne. A hatóság ebből azt következteti, hogy a gazdálkodót kirabol-tak és meggyilkolták. Öngyilkosság esete nem valószínű, mert akkor pénz lenne a zsebében, mert megállapították, hogy a petrovgrádi vendéglőben korántsem költött annyit, amennyi pénze volt. Valószínűbb az a feltevés, hogy Szavint a Bega-partra csalták, elvették a pénzét és belökték a vízbe. A nyomozás nagy eréllyel folyik.

ÁLMÁBAN GYILKOLTÁK MEG SZAKALI MIHÁLYT

A gyilkossággal gyanúsított asszony a helyszíni vizsgálaton szivgörcsöt kapott

Jelentették már, hogy Szakali Mihály szentai kocsis hétfőn a kórházban belehalt sérüléseibe. Tegnap, kedden törvényszéki bizottság szállt ki Szentára és a holttestet felboncolták. Megállapították, hogy

Szakali Mihályt álmában verték fejbe baltával.

A homlokára három hatalmas ütést kapott, amelyek közül egy is elég lett volna arra, hogy a szerencsétlen embert megölje.

A bizottság a helyszínen vizsgálatot tartott. Szakali Mihályt ki akarták hallgatni, azonban a gyilkossággal gyanúsított asszony szivgörcsöt kapott és nem is tudták kihallgatni.

Szakali Mihályt beszállították a szubotocai törvényszék fogházába. Az elhunyt kocsis kedden délután temették el hatalmas részvét mel-

HALLÓ!

Georges Bonnet francia külügy-miniszter tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Törökország párizsi nagykövetével, az iszkenderi (alexanderetti) szandzsák ügyében.

Tomy Farrt, az ismert amerikai boxolót 750 font büntetésre ítélték, mert annak idején nem akart kiállni Max Schmeling ellen.

Vale olasz tábornok, az olasz légügyi minisztérium államtitkára, romániai látogatása során Bukarestből autót a román petróleumvidékre utazott Teodorescu tábornok had- és tengerészeti miniszter kíséretében. A Brazet közelében levő petróleum finomító vállalat, amelynek fiókja Olaszországban a Fiat művekkel dolgozik együtt, uszonnát adott az olasz tábornok tiszteletére. Vale tábornok a petróleum vidékről autót Szinajába folytatta útját, ahol megtekintette a királyi palotát. Szinajában hétfőn este zártkörű vacsorát adtak a Palace szállóban Vale tábornok-államtitkár tiszteletére.

Glazgowban tűz ütött ki az ottani legnagyobb metodista templomban. A tűz a szomszédos épületekre is átterjedt, úgy, hogy tizenöt családot kellett sürgősen kilakoltatni. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Udet pilóta tábornok, a Junkers repülőgyár pilótafőnöke vadászpilótaként új világrekordot állított fel száz kilométer távolságon. Udet tábornok 634.370 kilométer órasebeséget ért el gépével. Az eddigi rekordot ugyancsak a Junkers művek gépe tartotta 554.357 órákilóméterrel. A Junkers művek »Der grosse Desaner« típusu gépe 5.000 kiló teherrel 9312 méterre emelkedett és ezzel új világrekordot állított fel. Az eddigi magassági világrekord 8980 méter volt.

Bastianini olasz külügyi államtitkár jelenlétében megnyílt Rómában az olasz-amerikai egyesület helyiségében a »száz amerikai metszet« kiállítása. A kiállított képeket a legértékesebb amerikai műkincsek közül választották ki. A megnyitáson a legelőkelőbb közönség jelent meg, így az Egyesült Államok nagykövete és igen sok más diplomata is.

Jonescu tábornok, a román vezérkar főnöke megtekintette a lengyel iparvidéket, utána pedig elutazott Lengyelországból Bukarest felé. A varsói állomáson Sztahijevics tábornok, a lengyel vezérkar főnöke és számos magasrangú katonatiszt bucsuzott el a román vezérkari főnöktől.

A krakói felső kereskedelmi iskola diákjai gyűlést tartottak, amelyen határozatot hoztak, hogy követelni fogják az igazgatótól a zsidódiákok felvételének beszüntetését. A határozat szerint csak az első osztályba nem szabad ezentúl zsidókat felvenni. A már beiratkozott zsidó tanulókat továbbra is látogathatják az előadásokat.

Huntó tábornok, Argentína volt köztársasági elnöke felesége és titkára kíséretében Olaszországba érkezett, hosszabb tartózkodásra. A volt köztársasági elnök Nápolyban tölt három napot.

Római jelentés szerint a déli vasút (Duna—Száva—Adria vasút) vezérigazgatójává Maccalini Luigi mérnököt nevezték ki.

Két milliárd dinárt fordít a kormány utépitésre

Megjelent az állami és bányászati utalapotokról szóló kormányrendelet

Pünkösdi vasárnapján tartották meg az első jugoszláviai országos utkongresszust Ljubljánában dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter, Sztosovics Dobrivoje építészeti és dr. Szpáho Mehmed közlekedési miniszter jelenlétében.

A gyűlésen Sztosovics Dobrivoje középítészeti miniszter nagy beszédet tartott és ennek keretében bejelentette, hogy a kormány legutóbbi minisztertanácsán elfogadta javaslatát az állami és bányászati utalapotokról. Ezekbe az utalapotokba a következő jövedelmek folynak be: az állami utalapotba: a közmunkák alapjába befolyó jövedelem kétharmad része (a közmunka alapba a következő jövedelmek folynak be: a cement és benzin fogyasztási adója, a különböző járművekből eredő jövedelmek, az állami utak rendkívüli jövedelmei stb.).

A terv szerint az állami utalapotba évenként 80 millió dinár folyik be, de a miniszter szerint ez a jövedelem rövidesen emelkedik, még pedig a kétszeresére.

A középítészeti miniszter véleménye szerint az állami utalapot terhére rövidesen másfélmilliárd dináros kölcsönt lehet felvenni. Ezen felül a négymilliárdos beruházási kölcsönből félmilliárdot fordítanak utépitésre, ami azt jelenti, hogy

a következő hat év alatt a kormánynak két milliárd dinár áll rendelkezésre utépités céljaira.

Sztosovics miniszter azt is bejelentette, hogy ebből az összegből elsősorban a magyar határ—Szubotica—Noviszád—Beograd—Kragujevac—Nis—Piot—bolgár határ vonalon levő nemzetközi utépitési munkálatait fejezik be. Ezenfelül modern utat építenek Beograd—Zagreb—Ljubljana között. Utat építenek Ljubljana—Logatec—olasz határ, Ljubljana—Celje—Maribor, Ljubljana—Szusák—Novi—Senj—Szplít—Metkovics—Dubrovnik—Kotor—Bár—albán határ között. Ugyancsak kiépítik a Zagreb—Varazdin—magyar határ, a Zagreb—Karlovác—Szusák és a Szaraje-

vó—Banja Luka—Zagreb közötti utakat is.

Ugyancsak tervbe vették a Beograd—Vrsac—román határ, Beograd—Szarajevó—Mosztár—Dubrovnik közti utat, valamint a dunamenti turista utat Vel. Gradistól Kladovoig, továbbá a Nis—Szkoplje—Gyevgvelija—görög határ közti utat, valamint azt, amely a Zeta-bányáig összeköti a drinai és vardári bányákkal. Mindezt a hatéves utépitési terv programjába vette a kormány.

MILYEN UTAKAT ÉPÍTETEK 1937 ÓTA?

Sztosovics középítészeti miniszter Ljubljánai beszédében rámutatott arra, hogy Jugoszláviában 1918-tól 1935-ig nem fordítottak nagy gondot az utak kiépítésére. Csak 1935-ben kezdtek a régi, rossz és elavult utak kijavítását a modern követelményeknek megfelelően.

1935-től 1937-ig összesen 540 kilométer új utat építettek,

amin felül még 445 kilométernyi utat áll építés alatt és ezzel az év végéig el is készülnek, úgyhogy az idén már 1000 kilométer modern uttal rendelkezik majd Jugoszlávia. Ezen az 1000 kilométer uton 238.000 négyzetmétert cementbetonnal, 510.000 négyzetmétert aszfaltbetonnal, 525.000 négyzetmétert aprókockákkal, 105.000 négyzetmétert más kockákkal, 1.030.000 négyzetmétert pedig makadammal borítottak.

Az utépités kezdetétől 125.000 munkás nyert foglalkozást 4 millió napszámmal, a kőbányák és cementgyárak munkásainak napszámaival együtt ez 6.5 millió napszámot tett ki.

Mindezeket a kiadásokat abból a hitelből folyósították, amelyet dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter kezdeményezésére bocsátottak ki 1935-ben egymilliárd dinár értékben. A középítészeti miniszter még kijelentette, hogy az újabb egymilliárd dinárral tovább ezer kilométer új utat fognak kiépíteni.

A házasságszédelgés rekorderének műhelytitkái

Ötvenegy „menyasszony“ szélhámosa a bíróság előtt

Párisból jelentik: A párisi törvényszék most hozott ítéletet Michel Durand, a kékszakáll-rekorder bűnügyében. Michel Durand

51 nőt hálózott be házassági ígéret ürügyével és a hiszékeny nőket kiforgatta vagyonukból. A leleményes szélhámosnak büntérsa is volt: Albert Plagniol, aki segítségére volt Michel Durandnak az ügyes szélhámoságok keresztülvételében.

A törvényszék előtt Michel Durand előadta hódításai történetét és feltárta »műhelytitkait« is.

— Nős ember voltam — mondotta

a 60 év körüli szélhámos —, de különváltam életem feleségemtől. Miután azonban nem voltam elválva, úgy éreztem, hogy

be vagyok biztosítva házasság ellen és ezért merészeltem arra gondolni, hogy hódítások útján szerzek pénzt.

— Elegáns banküzletet nyitottam, ahol barátom, Plagniol volt a titkár. Újsághirdetések útján szereztük eleinte az ügyfeleket. Biztos kamatozást hirdettünk kis tőkék után és a hirdetésekben céloztunk arra, hogy idősebb magányos hölgyeket előnyben részesítsünk. A hirdetéseknek meglepően jó

eredményük lett. Már az első hetekben husz ügyfelünk volt: valamilyen 50 év körüli özvegyasszonyok, vagy elvált asszonyok, akik pénzüket gondolkodás nélkül adták át kamatoztatásra a banknak.

— Nagyon egyszerű lélektani trükkkel dolgoztam. Az ügyfeleket titkárom fogadta a bankban és amikor már megszedítette őket különböző ígéretekkel kecsesítő üzlettel.

elegáns autóm megjelentem én is a bank előtt.

Ruhám a legutolsó divat szerint készült, gomblyukamban fehér székfüvritott, a naiv üzletfél szemében én voltam az üzleti tisztesség szobra és néhány szóval sikerült meggyőződnöm a kitünő befektetés előnyeiről az áldozatot. Az özvegyek vagyona hozzám vándorolt és hogy még nagyobb bizalmat ébresszünk bennük, udvarolni kezdem nekik. Udvarlásomat is szívesen fogadták, mert már nem számítottak arra, hogy valaki még szerelmes szóval közeledjen feléjük. Nagyon hálásak voltak és nem törődtek azzal a csekélységgel, hogy minden pénzüket kicsaltam, sőt a kamatokat is rendetlenül fiztettem.

Michel Durand házasságot ígért mindegyik üzletfelének és így menyasszonyai száma rövidesen ötvenegyre szaporodott. Tulajdonképpen rosszkülsőjű, hizsnak indult, kopasz férfi volt, aki büszkén magyarázta a törvényszék előtt, hogy sokkal nagyobb sikerei voltak a nőknél, mint a jömegejelenszű szép férfiaknak.

— Az én menyasszonyaimnak — mondotta — már

nem férfiszépség kellett, hanem megbízható ember.

Nem a külsővel lehet meghódítani az ötvenéves asszonyokat, hanem a bizalmatkelto egyéniséggel. A veszedelmes életkor után nem a szenvedély a fontos, hanem a megbízhatóság, az a tudat, hogy becsületes, megfontolt férfira bizza a nő jövőjét és egzisztenciáját. Hát rólam elhitték, hogy becsületes és megbízható vagyok...

Az 51 menyasszony, akinek vagyonát elsikkasztotta a megbízható és becsületes vőlegény, igazat adott vallomásában a vádlottnak: valóban bizalmat kelto egyénisége hódította meg őket. Az asszonyok ellentmondó vallomásokat tettek: volt olyan, aki nem kívánta Durand megbüntetését sőt a menyasszonyok közül többen kijelentették, hogy még a történet után is hajlandók feleségül menni a szélhámoshoz, ha véglegesen megállapodik náluk. Az öreg házasságszédelgő azonban ijedten tiltakozott az ötlet ellen és kijelentette, hogy

egyik menyasszonyát sem venné feleségül, mégha nem is lenne törvényes felesége.

De 51 araja közül még akkor sem választhatott volna, ha véletlenül egyiküket utólag mégis feleségül akarta volna venni. Michel Durand ugyanis néhány nappal ezelőtt

a börtönben hirtelen meghalt.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az öreg házasságszédelgőt szív-szélhűdés ölte meg. Az ítélethirdetést tehát már nem várta meg a vádlott, akinek halálára való tekintettel

több menyasszony gyászruhában jelent meg a tegnapi tárgyaláson,

amikor az ítéletet kihirdették. A vádlottak padján most már csak a másodrendű vádlott: Albert Plagniol, a »banktitkár« ült, aki segédkezett főnökének a menyasszonyok behálózásában. A törvényszék a másodrendű vádlottat

2 évi börtönbüntetésre ítélte

és kötelezte, hogy az egyik becsapott menyasszonynak 25.000 frankot, egy másiknak pedig 17.000 frank kárterítést fizessen.

Plagniol a tárgyaláson tartóztatott le, hogy nyomban megkezdje büntetése kitöltését. Őt senki sem sajnálta a menyasszonyok közül...

Hajza a százéves életkorért

Egy amerikai egyetemi tanár érdekes előadása a magas életkor kilátásairól

Reymond Pearl professzor, a baltimorei egyetem kiváló élettan-tanára egy nagy amerikai biztosítótársaság felkérésére évek óta foglalkozik az »aggkori rekord« elérésének gondolatával. A professzor azt kutatta éveken át, **hogyan, milyen táplálkozás, életmód és életfeltételek mellett lehet reményünk arra, hogy elérjük**

a százéves életkort.

Kutatásaink eredményéről most számolt be.

Érthető, hogy ez a probléma, amely mindenki számára eléggé izgalmas, elsősorban a biztosítótársaságokat érdekli. A biztosítótársaságok statisztikája arról tanuskodik, hogy száz ember közül a vizsgáltaknak csak egy harmadrésze éri el a hetvenéves életkort. Ha összevetjük ezt a számot a középeurópai halálozási statisztika adataival, még mindig óriási eredménynek kell tartanunk. Amerikának nem kell aggodni népességének kihalása miatt. A vizsgálat további adatai bizonyítják, hogy további tizenkét ember eléri a nyolcvankétszázéves életkort, kettő pedig a kilencvenkétéves életkort. A statisztika azonban egyetlen biztosított százéves egyénről sem tud.

ÉLETKOR ÉS VERMÉRSEKLET

Tudnunk kell, hogy Amerikában az orvosoknak egész serege foglalkozik a magas életkor elérésének problémájával. Az újvilágban szokás, hogy gazdag emberek orvosokat szerződhetnek magas honorárium ellenében s ezeknek az orvosoknak más dolguk sincs, mint gazdájuk egészségi állapotáról gondoskodni. Ha aztán sikerül egy bizonyos kikötött életkort elérniük, akkor

az egészségükről gondoskodó orvost még külön jutalom illeti meg.

A baltimorei egyetem élettani professzora tehát saját kutatásain kívül sokszáz amerikai kollégája tapasztalataira támaszkodhatott. Az egyetemen tartott előadása során hangoztatta, hogy a százéves életkor elérése korántsem könnyű feladat. A kilátásokat elsősorban az öröklött testi adottságok befolyásolják.

— Ha rossz testi örökséggel érkezünk a világra — mondta a professzor —, akkor semmi reményünk sincs a százéves életkor elérésére, még akkor sem, ha szigorúan vegetáriánus kosztot élünk, ha nem szivarozunk, ha egyszer nősültünk és a borosüveget csak a kirakattól ismerjük.

Erőszakkal nem bírjuk a versenyt a halállal.

Ahhoz, hogy százévesek lehessünk, bizonyos fizikai adottságok kelljenek, amelyeket már születésünkkor magunkkal hozunk.

A professzor ezután azt fejtegette, hogy akinek apja és nagyapja ötvenéves korában halt meg J balesetet nem tekintve —, annak semmi reménye sem lehet a százéves életkor elérésére. Ha azonban az elődök magas életkort értek meg, akkor az utód némi kilátással startol a rekordért való hajszában.

— Hogyan éljünk tehát? — vetette fel ezután a kérdést a professzor. A kérdés vizsgálatánál, amint kifejtette, elsősorban a vérmeleglet jöhet számításba. Ha izgulókonyak vagyunk, vagy kolerikusak a vérmelegletünk, ez csökkenti a kilátásokat. A békés természetű, nyugodtan szemlélődő ember e tekintetben előnyben van. A magas életkor tehát elsősorban vérmeleglet kérdése.

»Csak nem izgulni!«

A LÉGIÓ FANTOMJA

akiről kiderült, hogy csak álfantom

kegyelmet kapott

Párisból jelentik: A francia köztársasági elnök kegyelmi aktsussal pontot tett egy rémregénybe illő történetre, amely egyidőben élénken foglalkoztatta az angol és a francia közvéleményt. A kegyelmi aktus Reggie-Percy Thurston angol származású idegen légionistának adja vissza szabadságát. Thurston légionista igen súlyos büntetés, életfogytiglani kényszermunka alól szabadult a köztársasági elnök kegyelmi aktusa következtében.

REJTÉLYES MERÉNYLETEK

Az angol légionista fantasztikusnak látszó bűnügy hőse volt.

Két évvel ezelőtt különös jelenségek riasztották meg a francia idegenlégio Fezben állomásozó csapatait. A fezi garnizon kaszárnyájában egymást érték a rejtélyes jelenségek,

amelyek még a sokhoz hozzászokott légionistákat is megijesztették. Egymásután több gyilkosság történt. Éjnek idején ismeretlen tettes merényleteket követett el a légió katonái ellen. Álmában agyonlőttek egy katonát, majd súlyosan megsebesítettek egy altisztet és egyremásra dördültek a sötét folyosókon a puska lövések, amelyek közül szerencsére a legtöbb nem tett kárt emberéletben.

A katonai hatóságok erélyes nyomozása eredménytelen maradt. A rejtélyes merénylet, aki katonai fegyverrel követte el a gyilkosságokat, sehol sem volt megtalálható. Hiába rendelték el éjszakára a legszigorubb felügyeletet, két héten át minden éjjel eldördült néhány puska lövés a kaszárnya folyosóin és

a lövöldözöt nem tudták elfogni.

A Paris-Soir most beszámol ennek a rejtélyes éjszakai kalandorozatnak érdekes következményeiről. Egy reggel, amikor a parancsnokság tanácsalánul igyekezett új nyomot találni, a kaszárnya kintinosa felhívta telefonon a csendőrpáncsnokságot és jelentette, hogy a helyiségben egy légionista tartózkodik, akinek nincs kimaradási engedélye és önként jelentkezni akar a katonai hatóságnál. A jelentéktelen ügyből kifolyólag a csendőrkapitány kihallgatta az apró szabálytalanságot elkövetett légionistát, aki azonban megdöbbenő vallomással állott elő:

— Kapitány ur, tartóztasson le, én vagyok a kaszárnya fantomja.

Fantomnak nevezték ugyanis a katonák egymás között a rejtélyes éjszakai lövöldözöt, akit nem sikerült elfogni. Kiderült, hogy a légió-

nista, aki önként beismerő vallomást tett, Reggie-Percy Thurston, angol fiatalember. Vallomását később megerősítette és kiegészítette azzal, hogy nemcsak gyilkos merényleteket követett el, hanem lopásban is bűnös.

Védőügyvédje azonban gyanusnak találta a légionista beismerő vallomását, beható magánnyomozást indított és bebizonyította, hogy

a fiatalember minden alap nélkül vállalta magára a gyilkosságokat.

Kiderült, hogy olyan alibikkal rendelkezik, amelyek kétségtelenül bizonyítják ártatlanságát, beosztása következtében még fegyvere sem volt, nem követhetett el lopásokat és a keresztkérdésekbe is belezavarodott. Mindamellett kitartott bűnössége hangoztatásánál és a fezi katonai törvényszék nem az ártatlansága mellett szóló bizonyítékokat, hanem a vádlott beismerő vallomását vette alapul és Thurston légionistát

életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

VÁRATLAN FORDULAT

A tárgyalás adatai alapján azonban a fezi angol konzul értesítette Thurston angol alattvaló elíteltétéről az angol külügyminisztériumot. A különös ügyről tudomást szerzett az angol sajtó is, amely heves kampányt indított a légionista perének revíziója érdekében. Most már Thurston légionista is megijedt beismerő vallomása súlyos következményeitől és a börtönből egyremásra küldött üzeneteket védőjének, hogy valóban ártatlan,

minden ok nélkül vállalta magára a gyilkosságok elkövetését.

A semmitiszék azonban elvetette a felebbezést, viszont az ítélet jogerőre emelkedése sem csillapította le az angol kedélyeket.

Az angol kormány diplomáciai uton kereste meg Thurston légionista ügyében a francia kormányt és a közbenjárások eredményeképpen az elíteltet elmeorvosi megfigyelés alá vették. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Thurston

exaltált természetű fiatalember, képzelgések rabja.

Állandóan fantasztikus történeteket képzelt történeteinek valószínűtlen talál ki és teljesen beleéli magát elképzelt történeteinek valószínűtlen kereteibe.

Valóságban álmvilágban élt és

szükségük: az öregséghez.

A professzor ezután azt a tanácsot adja, hogy »ne éljünk előírásban«.

A százéves életkornak nincsen receptje.

Ne tündödjünk minden pohár bornál és minden szivarnál. Szabad? Nem szabad? Árt? Nem árt? — csupa olyan kérdés, amelyet szorongó bűntudat kísér és ez jobban megrövidíti az életet, mintha a szóbanforgó »bűnt« csakis elkövetjük volna.

Pearl professzor, akinek pedig elhihetjük, hogy alaposan ismeri az emberi testet, azt a jóindulatu tanácsot adja, hogy általában éljünk hajlamaink szerint. Ne vonjunk meg magunktól

amikor meghallotta a kaszárnya fantomjának háborzongató történetét, örömmel vállalta magára a garnizon rémének szerepét, ami megfelelő exaltált fantáziájának.

Az angol közvélemény, de a hivatalos Anglia is feltűnő érdeklődést tanúsított az egyszerű légionista sorsa iránt, amely most kielégítő megoldáshoz jutott: Lebrun elnök

megkegyelmezett a képzelgő légionáriusnak,

aki — imnt utóbb bevallotta — csak azért vállalta a kaszárnya fantomjának kitalálásainak konkrét alapot adjon és hogy a kétesértékű hősöttek révén dicsőséget szerezzen nevének.

Az exaltált légionistát már szabadlára helyezték, viszont még mindig nyitva maradt egy nagy kérdés: ki volt tulajdonképpen a légió fantomja?

A fizezerlírás smaragd

fantasztikus eltűnése és megtalálása

Nápolyból jelentik: Még januárban történt, hogy egy előkelő galatonei uriaszagnak, Maria Palma doktor-nőnek valami dolga akadt a gallipoli adóhivatalban. A adófelszámolási osztályon jelent meg, ahol sokáig tartózkodott, mert sokallta az adóját és mindenáron adómérséklést akart elérni.

Mikor azután dolga végeztével kiért az uccra, majd összeesett a rémülettől. Tekintete ugyanis véletlenül az újján levő platinagyűrűre esett, amelyből hiányzott a

tizezer lira értékű gyönyörű smaragd.

amely az előbb még ott villogott az újján.

Az uriaszagn természetesen azonnal visszafordult, tüvé tették a drágaköért az egész adóhivatalt, a rendőrség nyomozást indított, megidéztek a környék összes ékszerészeit, vizsgálatot tartottak az összes zálogházakban, előkerítették az ismert orgazdiákat — hiába, a pompás smaragdnak sehol semmi nyomát nem találták.

Tegnap azután az adóhivatal egyik tisztviselője munkája végefelé lassan lapozgatott egy vastag regiszterkönyvben, mikor egyszerre meglepetten kiáltott fel. Amint egyik lapról a másikra fordított, két lap között — ép azon az oldalon, amelyen a Maria Palma doktor-nőre vonatkozó feljegyzések álltak —

ott tündökölt a tizezer lirás smaragd.

Ugy történhetett a dolog, hogy a doktor-nő, mialatt az adómérséklésért veszekedett, nyilván

indulatosan verdeste a regiszter lapjait

s így lazulhatott meg a foglatában a smaragd s hullhatott a két lap közé. A megkerült drágakő boldog tulajdonosnője halála jelölő nagyobb alapítványt tett a gallipoli népjóléti bizottság javára.

semmit, kivéve, ha az orvos határozottan megtiltotta.

Az öregkorban már szabad egy kis betegségkedni.

Előadását azzal fejezte be, hogy az évekkal való versenyfutás meddő küzdelem. Ennek semmi értelme sincs. Egyik páciense, egy 110 éves asszony nemrég halt meg egy kis farmon. Amikor az újságírók röviddel halála előtt megkérdezték, hogyan sikerült ilyen magas életkort elérnie, így felelt: »Mert egész életemben pipáztam!« — Ezek után beszélhetnek nekem az orvosok a diéta áldásairól — fejezte be előadását ravasz mosollyal az élettan professzora...

Tetemet megbántam, - mondja Novák József, aki 14 évi házasság után féltékenységből megölte feleségét

Az államügyész halált kért a sztáribecsei családi dráma hőisére

Dr. Sztankovics Vaszilij védő Arcübasev „Féltékenység” című írását olvasta Iel érvei igazolásául

A noviszádi királyi büntetőtörvényszék ötös tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Novák József 34 éves bácskogradistai születésű zsabalyi lakos hitvesgyilkosságának ügyét. Novák hosszú ideig Bácskogradistén lakott, két évvel ezelőtt azonban eladta földjét és Zsabaljra költözött. A házastársak között nem volt meg a szükséges harmonia, egyre gyakoribbá váltak közöttük a nézeteltérések, amelyek leginkább azzal nyertek befejezést, hogy az asszony összeesomagolt és Sztáribecsen lakó szüleihez ment. Novákot ezért ismerősei heccelték, majd az utóbbi időben előtte is arra magyarázták felesége furcsa viselkedését, hogy viszonyt folytat Gortva Józseffel. Novák borzalmas megoldást választott a guny megszüntetésére. Ez év január 19-én Sztáribecsebe utazott, felkereste feleségét, kérte, hogy térjen vissza hozzá, majd, amikor kérését nevetve visszautasította,

Kirántotta kabátja zsebéből 6.35-ös browningját és közvetlen közelből szívenlőtte az asszonyt.

Kurbatfinszki Lyudevít államügyész felolvasta a vádiratot, amely előre megfontolt szándékkal elkövetett emberöléssel vádolja Novákot. Makszimovics Szvetiszláv büntetőbíró, az ötös tanács elnöke, a vádirat felolvasása után megkérdezte a vádlottat: bűnösnek érzi-e magát. Novák halk, nyugodt hangon mondta, hogy bűnös, de nem tehetett másként abban a lelkiállapotban, amelybe felesége hajszolta éveken keresztül. Nagyon sokáig éltek boldogan, semmi sem zavarta nyugalmaikat, amikor az asszony kezdett túlzékony lenni, rosszat is hallott felőle. Szerette nagyon a feleségét, nem tagadja, hogy nem féltékenykedett. Később inni kezdett, azonban nem olyan nagy mértékben, mint azt sokan tartják felőle. Felesége egy-két napra többször elhagyta, ekkor eladta gradistai földjeit és Zsabaljra költözött. Egy ideig békén voltak, akkor aztán jelentkezett felesége nönjének, mostoha fia, akit ő barátiként kezelte, együtt ittak és sokszor a szállásra is magával vitte.

Később mind többet hallott sütnögni felesége és Gortva közti viszonyról.

Voltak közöttük nézeteltérések, amelyek ismét azzal végződtek, hogy az asszony a múlt év karácsonya előtt három nappal ismét hazament Becsére. Elment az asszonyért és kérte, hogy ne hozzon rá szegényt, hanem térjen hozzá vissza. Az asszony ezt meg is ígérte, azonban szavát nem tartotta be. Amíg ő a feleségével beszélte, valaki jelentést tett a rendőrségnek ellene, azt állította, azért ment Becsére, hogy a feleségét megölje. Csakhamar rendőrök jelentek meg a háznál, őt eltávolították és átkutatták, azonban fegyvert nem leltek nála, mivel nem is volt és esze ágában sem volt, hogy feleségében kárt tegyen. Január 19-én nem bírta tovább a bizonytalanságot, hajnalban Becsére utazott. A kapuban apósával találkozott, majd bement a házba, ahol feleségét egyedül találta. Később a szobába ment az asszony nővére, Gortva József mostohája és az ő kislánya is. Ők között is meg volt a viszony, a kérés közöttben meg egyedül voltak, kérte az asszonyt, térjen vissza, Jusz-tina azonban erről hallani sem akart, nevetett és azt mondta, hogy nem boldog visszattérni a szállásra. Ismét

megkérdezte tőle, hogy visszatér-e hozzá, majd amikor látta az asszony hajthatatlanságát, elvesztette az eszét, kirántotta a browningot és rálőtt. Amint látta, hogy az asszonyt eltalálta, maga ellen fordította a fegyvert, hogy öngyilkosságot kövessen el, a golyó hüvelybe azonban beleszorult a csőbe és szándékát nem valósíthatta meg. Ezután kiment az utcára és a legelső rendőrnek, akivel találkozott, feladta magát.

Az elnök kérdésére, hogy a browningot mikor vette, elmondta, hogy közvetlen azután, hogy Gradistén eladta 11 léc földjét és a zsabalyi házába költözött. A fegyverre szükség volt, mert sokszor későn tért haza és abban az időben gyakoriak voltak az utonállások és betörések. A fegyvert leginkább magánál hordta, csak néha hagyta a tanyán elrejtve, nehogy valaki meglelje és kárt tegyen önmagában.

— Tizennégy évig éltem a feleségemmel, nagyon bánom, hogy így történt — fejezte be vallomását Novák József.

Gortva Józsefné, született Böresök Mária, ifjú Gortva József mostohája elmondja vallomásában, hogy a vádlott és huga nagyon rosszul éltek, mert Novák állandóan féltékenykedett, ivott és verte a feleségét. Az elnök kérdésére, hogy ő látta-e, amint Novák veri az asszonyt, kijelentette, hogy sohasem látta, de a huga panaszkodott neki. A kritikus napon bement a szobába, ahol huga és Novák voltak. Hallotta, hogy a vádlott kérdezett valamit a hugától, majd egy lépéssel közeledett felé és szívenlőtte. Böresök Adámné, az áldozat anyja szintén terhelő vallomást tesz. Nem tagadja, hogy ő gátolta meg lányát abban, hogy férjéhez visszatérjen s azt, hogy a hozományát több ízben visszakérte a vőtől. Hallotta a lányától, hogy Novák gyilkossággal fenyegetőzik, ezért ő volt az, aki a rendőrségre üzentett karácsony börtén és Novákot elkövető vallomást a házból. A kritikus napon ő is volt egy pillanatra a szobában, amikor lánya és veje beszélgettek, azután kiment, hogy szóljon a férjének, menjen ő be, ne hagyja a fiatalokat magukra. Nem jutott messzire, amikor lövést hallott, majd sikoltozást. A lányát márcsak halálos sérüléssel látta viszont. Beszállították a szanatóriumba, azonban rövid idő alatt meghalt, segíteni nem lehetett rajta.

Novák Juliska, a vádlott 10 éves kislánya szintén terhelő vallomást tesz. A bíróság nem helyezhet súlyt vallomására, mivel állandóan nagyszüleiével él és nagyon a befolyásuk alá kerülhetett. A védő dr. Sztankovics Vaszilije kérdésére, hogy szerette-e az édesapját, igennel válaszol.

arra a kérdésre azonban, hogy most is szereti-e, nem szól egyetlen szót sem. A vádlott megrendülve lesté gyermeke ajkáról a szót, a kis ajkak azonban nem nyitak ki.

Novák szeméit elfutották a könnyek s a bíró kérdésére, hogy akar-e a lányához valamilyen kérdést intézni, elfuladt hangon nemet mondott.

Gortva József elmondta, hogy nem sokkal a gyilkosság előtt hallotta többektől: Novák őt tartja felesége megrentőjének. Kérdőre vonta a férfit és felszólitotta, hogy ilyen rossz híreket

ne terjesszen felőle, mert nőszülni szándékozik és az ilyen beszéd beszennyezi jóhírelét. Böresök Adám, Kanamár Mária és Schnur Erzsébet jelentéktelen vallomást tettek. Sztójcsics Zsárko, Konrad Franz és Zákics Nikola zsabalyi vendéglősök elmondották, hogy a gyilkost jóra való, békés embernek ismerték, aki nagy néha ivott az ittasságig és leginkább felesége társaságában ment a kocsmába.

Dr. Buzogány Mátyás, a magánvéd képviselője keresetének előadása után Kurbatfinszki Lyudevít államügyész megmaradt a vád mellett. Hangoztatta a vádlott nagy bűnét és

halálos ítélet meghozatalát kérte. Dr. Sztankovics Vaszilije védőügyvéd minta-védbeszédet tartott.

Rámutatott a vádlott lelkiállapotára, amelyben a tettet elkövette. Hangoztatta, hogy elsősorban mint ember s csak azután mint ügyvéd védi a vádlottat, akit az államügyész nem százszázalékos megindokolással az akasztófa alá akar küldeni. Hogy mi a féltékenység, annak igazolására Arcübasev Féltékenység című írását olvasta fel, amely tömör, mely szavakkal tárta a bírák és a termet teljesen megfőlt hallgatóság elé a lélek kétségbevitő elváltozását a féltékenység kinja alatt.

A féltékenység mindent adhat, csak nyugalmat, megnyugvást nem. Ennél az ügynél, amelyben Novák nem mint gonosztevő, hanem inkább mint egy föle hatalmasabb szenvedély szerencsétlen áldozata szerepel, ennél az ügynél a lelki és szociális indokokat kell legelőször is szem előtt tartani. A felesége többször elhagyta és ezek közül sokszor ok nélkül. A féltékenysége jogos volt, Novák beígazolt-nak is vehette s hogy ilyen lelkiállapotban az ember mire képes, azt elképzelni is borzalmas. A franciák a jogos féltékenységben elkövetett gyilkosságot nemcsak, hogy nem halállal, de egyáltalán nem is büntetik a leg-többször — mondta dr. Sztankovics. Lenyűgöző beszéde befejeztével megköszönte a bíróság figyelmét, amelyet beszédének szentelt. „Igaz ugyan, hogy még sok homályos pontot szerettem volna feltárni és megmagyarázni” — fejezte be szavait.

Makszimovics elnök emelkedett ezután szólásra és kijelentette, hogy az ítélet kihirdetését június 11-én délelőtt 8 órakor tartják meg.

Szörnyű kaland a hullakamrában

A rémülettől megőrült egy medika

Varsóból jelentik: A varsói egyetemen szörnyű élményben volt része egy fiatal orvostanhallgató nőnek. Esténként a boncolóteremben szokott dolgozni, amelynek közvetlen közelében volt

a hullakamra, ahol körülbelül hatvan boncolásra váró holttest volt. Az egyetemi előírások szerint a boncolótermet este hat óra körül mindenkinél el kell hagynia.

Az orvostanhallgató azonban még aznap be akarta fejezni munkáját s ezért hat óra után is a boncolóteremben maradt s buzgón folytatta mun-

káját. Egyszerre csak azt vette észre, hogy a boncolóteremben — ahol eddig immár egészen egyedül tartózkodott —

kialudtak az összes lámpák.

A fal mellett tapogatózva kereste a kijáratot. Így került a hullakamrába, ahol nem kis rémületére minduntalan

holttestekbe ütközött.

a kijáratot azonban nem találta meg. Csak órák múlva akadt rá az egyik klinikai felügyelő, de a fiatal leány ekkorra már a szörnyű rémülettől megőrült.

Engem nem lát többé Muzslya

— mondotta Molnár József végrehajtó és a vonat alá feküdt

Petrovgrádról jelentik: Megdöbentő öngyilkosság történt pünkösd hétfőn délelőtt Petrovgrádon. Molnár József 52 éves muzslyai községi végrehajtó a régi állomás közelében a szuboticaí vonat elé vetette magát.

Molnár közel 20 éve állott Muzslya község szolgálatában és a legutóbbi időig megbízható, pontos tisztviselőnek ismerték. Az utóbbi időben Molnár gyakran ivott és elhanyagolta kötelességét. Szombaton a községi előljáróság rovacsolást rendelt el és át akarták vizsgálni az általa kezelt pénztárt, de Molnár nem volt hajlandó kiadni a bizottságnak az általa vezetett könyveket. Másnap átadta pénztára kulcsait Borbély János községi írónak a következő szavak kíséretében:

Engem nem lát többé Muzslya.

Bejött Petrovgrádra és itt tartózkodott hétfő délelőttig. Akkor kísértelt a régi állomás felé, ahol megvárta a fél 12 órakor érkező szuboticaí személyvonatot és amikor a mozdony közvetlenül a közelébe érkezett,

eléje vetette magát.

A mozdony kerekei a felismerhetetlenségig szétronsolták. Fejét és balkarját teljesen lemetszették a kerekek.

Zsebében bucsulevelet nem találtak, sőt még igazolványából is kitépte a személyi adatokat és a fényképet tartalmazó oldalt, hogy ne állapíthassák meg személyazonosságát.

Öngyilkossága hírére hivatalvizsgálatot tartottak hivatalában és megállapították, hogy a behajtot pénzekből 750 dinár hiányzik. A községi előljáróság felhívta a lakosságot, hogy jelentsék be a község házában ki mennyit fizetett Molnárnak, hogy az elsikkasztott pénz pontos összegét megállapíthassák.

A Vatikán nem tárgyal Németországgal

Vatikánvárosból jelentik: Az Observatore Romano a következőket írja: Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy Németország szentszéki nagykövete tárgyalásokat kezdett a Vatikánnal az Anschluss következtében előállott ausztriai helyzet tisztázására. Módunkban van kijelenteni, hogy a tárgyalásokra vonatkozó hír nem felel meg a valóságnak.

Csendesóceáni dráma - rádiójelekben...

A „Fosca“ tehergőzös jégzajlásba került és két matróz kivételével egész legénysége elpusztult

Azok a lelkes rádióbarátok, akik a múlt héten péntekről szombatra virradó hajnalon készülékük mellett ültek, hajnali három órájtában furcsa, elhaló és szaggatott morsejeleket észleltek... A jelek időnkint elhaltak, majd újból folytatódtek, segélykérő SOS-hívásokkal. A rádióamatőr bizonyára »légkőri zavarnak« vélte ezeket a jeleket, amelyek valójában egy

félelmetes tengeri drámáról hoztak hírt a földteke másik oldaláról.

Chiléből érkező táviratok számolnak most be arról a borzalmas drámáról, amely a déli Jegestengeren játszódott le és amelynek áldozata a Fosca nevű teher szállító hajó. Ez a hajó, amely Santiagoból gumit, gyapjút és gépalkatrészeket szállított, jégzajlásba került a déli Jegestengeren. Tizenkilencfőnyi legénysége kétségbeesett küzdelmet folytatott életéért, mire azonban a segítőhajók a helyszínre érkeztek, csupán két embert tudtak megmenteni.

»HELYZETÜNK KÉTSÉGBE-EJTŐ...!«

Santiagóban és Puertomonteban hajnali két órakor fogták fel a Fosca segélykérő jeleit. A rádiógram folyamatos szövegéből ekkor még arra lehetett következtetni, hogy a hajón minden rendben van. A rádiógram egyébként így hangzott:

»Zajló jégtől körül vagyunk véve! Helyzetünk reménytelen! A vihar délnyugati irányból egy hatalmas jéghegyet sodor felénk, amely órákon belül össze fog roppantani. A hajó mozdulni sem tud, helyzetünk kétségbeesítő! Kérünk azonnal segítséget!«

Puertomonte és Santiago rádióleadóállomása nyomban megkísérelte, hogy érintkezésbe lépjen azokkal a hajókkal, amelyek a katasztrófa színhelyéhez legközelebb voltak. A jelekre néhány hajó csakugyan válaszolt is, közölve, hogy megváltoztatta utirányát és teljes gözzel halad a meghatározott pont felé, hol a »Fosca« vesztegel.

Ugyanakkor Santiagóban a tengerészeti minisztériumban lélegzetvisszafojtva figyelték azokat a leadásokat, amelyek időre-időre a Fosca fedélzetéről érkeztek. Tudták, hogy a Fosca legénységének élete attól függ, hogy kellő időben érkezik-e meg a segítség.

Izgalmas és megrázó versenyfutás volt ez tizenkilenc ember életéért.

A helyzet percről-percre kritikusabbá vált... A leadókészülék közvetítette nemcsak a morsejeleket, hanem a torlódó jég ijesztő tompa robaját is... A rádióban szinte hallani lehetett az egymásra torlódó jégtáblák recsegését, amint a hajó bordáit fészegették. Minden pillanatban tartani lehetett attól, hogy a közeledő jéghegy menthetetlenül szétmorzsolja a

jégtáblák közé szorult hajót.

A rádiókészülékben fel lehetett fogni a tizenkilenc ember halálküzdelmének egyes mozzanatait.

»Teljes gözzel előre!«

— vezényelte a kapitány és a következő pillanatban a jégtáblához surlódó hajótest nesze szűrődött keresztül a világűrön. A hajótest remegett és hatalmas erőfeszítést tett, hogy kijusson a jégtáblák közül. Mindez nem segített...!

»Teljes gözzel hátra!«

— vezényelte röviddel később a kapitány. Ez a manőver se vezetett eredményre, a tizenkilenc ember menthetetlenül a jég foglya volt.

Pedig a segítség ekkor már közel volt és ha tíz perccel később

érkezik meg, akkor valószínűleg a »Fosca« teljes legénysége megmenekült volna. Így azonban hajnali öt órakor ijesztő recsegés-ropogás tört elő a santiagói leadóállomás készülékéből... A hajót elérte a jéghegy, de még nem roppantotta össze, mert a torlasz körül időközben olvadni kezdett a jég és kis lék támadt. A hajótest az oldalára dőlt és a gép felmondta a szolgálatot. Ekkor fogták fel Santiagóban az utolsó rádiogramokat, amelyek a Fosca fedélzetéről érkeztek.

»A hajóbordák betörték, még félórát a víz színén tudjuk tartani magunkat, ha újabb baleset nem ér... Segítség...! Mindnyájan...«

Itt megszakadt az összeköttetés, ez volt a vég. A készülékből már csak zavaros, susogó hangok törtek elő. Röviddel később megérkeztek a mentőhajók és ezeknek elbeszéléséből rekonstruálni lehet, mi történt ettől a pillanattól kezdve.

Amikor a hajó oldalára dőlt, a kapitány kiadta a parancsot, hogy

mindenki meneküljön, ahogy tud. Ő maga a fedélzeten maradt mindaddig, amíg a végzetszerűen közeledő jéghegy csakugyan szétmorzsolta a hajót. Tizenkét ember mentőövekkel és élelmiszerral felszerelve kiugrott a jégre, míg hatan idegrohamokat kaptak és részben tehetetlenül, bémultan várták a véget,

néhányan pedig öngyilkosok lettek.

A tizenkét ember megindult a lazán összefüggő jégtáblákon, amelyek azonban szakadozni kezdtek és félóra mulva tízet elnyelt közülük a jeges hullám. Két ember erejének végső megfeszítésével tudott maradni egy jégtáblán, sőt annyi lélekjelenlétiük volt, hogy egy feltűnő vörös zászlót is kitűztek.

Ennek köszönhetik szerencséjüket,

mert az első segítőhajó már messziről észrevette az élénk színű zászlót. Tizenkilenc emberből tehát ketten éltek túl az utóbbi évek legszörnyűbb tengeri katasztrófáját.

70.

Kitűnően sikerült a sztáribecsei Belvárosi Katolikus Kőr jubiláris ünnepsége

Lélekemelően szép ünnepély keretében ülte meg fennállásának 70 éves jubileumát a sztáribecsei belvárosi Katolikus Olvasókör. A jubileumon képviseltették magukat az összes sztáribecsei magyar egyesületek. A 70. évforduló alkalmából felszentelték az egyesület zászlóját is.

A kör tagjai és a testvéregyesületek képviselői a kör helyiségében gyülekeztek vasárnap délelőtt fél tíz órakor, ahonnan menetben a belvárosi templomba vonultak. A menet élén virágoskorokat vivő fehérruhás kislányok haladtak, a kör újfalu fiókjának, a földműves ifjúsági egyesületnek, a Polgári Magyar Dalkör, a Katolikus Legényegylet tagjai zászlók alatt vettek részt a menetben, a fuvószenekar hangjai mellett. Az ünnepi szentbeszéd és nagymise után Petrányi Ferenc apátplébános-kerületi esperes felszentelte a zászlót. A templomból a menetet a körbe tért vissza, ahol diszkozyűlést tartottak. A közgyűlés megnyitása előtt a kis Horváth Katica rövid beszédben üdvözölte a jubiláló egyesület vezetőségét és csokrot nyújtott át az elnökségnek. Ezután Petrányi Ferenc egyházi elnök megnyitotta a diszkozyűlést, üdvözölte a megjelenteket, majd

nagyon szép beszédben ismertette a 70 éves egyesület történetét.

Kiemelte, hogy a kör megalakulását főképp Bende József akkori plébánosnak és Beretka János tákácsmesternek köszönheti. Az első husz esztendőben ennek a lelkes iparosnak a házában működött az egyesület. A kör tagok áldozatkészségéből végül a mai házhoz jutott a kör. Az egyesület hatvan év alatt sok viszontagságon ment át, de

a kör tagok összetartása

mindig kimentette az egyesületet nehéz helyzetéből.

Az utolsó két évtizedben az egyesület jelentős kulturális munkát fejtett ki, nívós műkedvelő előadásokat rendezett, értékes kulturdélutánokat és estéket tartott. Az egyesület jelenleg egyike a legjelentősebb sztáribecsei társadalmi egyesületeknek. Beszéde végén kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egyesület alapítójáról és az Isten áldását kérte a jövőbeni munkára.

Laczkovics Antal nyugalmazott tanító megható szavakkal köszöntötte az egyesületet, kiemelte eredményes munkáját. Dr. Zelenay Miklós, a Gazdakör és Magyar Népkör, Szmik Gyula a Polgári Magyar Dalkör, dr. Galambos Ferenc a Kisgazdakör jókívánságait tolmácsolta. A beszédek elhangzása után megkezdődött a zászlószegek beverése az emléktáblába. Az első zászlószegeket Komáromi Györgyné és Nagy Mihályné zászlóanyák helyezték el a táblában, majd az egyesületek és magánosok következtek.

Este 240 személyes bankett volt a kör vendéglőjében.

London legromantikusabb házassága

Londonból jelentik: Adrian Conan Doyle, Sherlock Holmes világhírű írójának fia most tartotta meg esküvőjét Miss Anna Andersennel, a nagy dán meseíró egyik leszármazottjával. A fiatalok különös véletlennek köszönhetik, hogy megismerkedhettek egymással: a londoni koronázási ünnepségek idejére mindketten

ugyanazt az ablakot bérelték ki.

A furcsa esetről azonban nem viszály keletkezett, mint várni lehetett volna, hanem érzelmes szerelmi regény, amelynek következményeképpen most már gyakran néznek majd ki egyazon ablakból.

Zászlószentelés Potiszki Szveti Nikolán

A katolikus olvasókör jubileuma

Potiszki Szveti Nikola Katolikus Olvasóköre pünkösdi vasárnapján ülte meg fennállásának 25. évfordulóját és ebből az alkalomból felszentelték az Olvasókör új zászlóját is.

Vasárnap reggel öt órakor zenés ébresztő volt. A tűzoltózenekar végig járta a fellobogozott és feldisznított falu utcáit. Reggel nyolc órakor gyülekeztek a résztvevők a Katolikus Kőr helyiségeiben, ahonnan testületileg vonultak a templomba. Itt délelőtt kilenc órakor ünnepi szent misét mondott Polen Béla plébános. A mise befejeztével sok százan vonultak át a Katolikus Olvasókör helyiségébe, ahol Polen Béla plébános beszentelte a szép zöldszínű aranyhímzésű zászlót, amelynek egyik felén Szent József, a másik oldalán pedig Szűz Mária képe van. Az egyházi szertartás után Polen Béla plébános, a Katolikus Olvasókör elnöke mondott beszédet, amelyben

méltatta a nap jelentőségét.

A plébános beszéde után a zászlószegek elhelyezése következett, majd Süli Imre tanító, a kör titkára felolvasta a 25 éves egyesület történetét. Déli egy órakor társasbéd következett, amelyen az első felköszöntőt Polen Béla plébános tartotta Öszentségére a pápára és Ófelségére a királyra. Selmei János tiszaszentmihályi születésű nemacska ernyai tanító mondott lebilincselő beszédet, majd Szentiványi Dezső, a Munka szerkesztője a szobotcai és bánáti gazdasági egyesületek nevében üdvözölte a jubiláló egyesületet, végül Lázár János községi elnök tartott államnyelvű, magyar és német beszédet.

Este 9 órai kezdettel Süli Imre tanító rendezésében jól sikerült műkedvelő előadást tartottak, amelyet reggelig tartó tánc követett.

Az ünnepség sikeres rendezésében Polen Béla plébánosnak, Süli Imre tanító, kör titkárnak, Lázár Kálmán háznagynak és a kör választmányi tagjainak van nagy érdeme. A műkedvelők is mind kiváló teljesítményt nyújtottak.

Jubilált a temerini Ipartestület

Kitűnően sikerült a félszázados egyesület jubiláris ünnepe

A temerini Ipartestület pünkösdkor ünnepelte fennállásának félszázados évfordulóját olyan kiváló rendezésben, aminőhöz lassanként már hozzászoktatnak bennünket a temeriniek. A hónapok óta tartó előkészület a lehető legtekélyesebb volt csak az időjárástól függött, hogy a jubiláris ünnepség valóban elérje a megérdemelt sikert. A sors kegyeibe fogadta az idei pünkösödöt és mindkét napon kitűnő időben folytak le az ünnepek.

Az Ipartestület tagjai szombat este zenés felvonulást rendeztek Áman zászlóánya lakásához. A zászlóánya ez alkalommal megvendégelte a felvonulást vezetőit. Vasárnap reggel 5 órakor óriási szírenabugásra ébredtek a község lakói. Beográdból külön erre a célra hozták a szírenát, amelynek hangja a nap folyamán többször is felbugott, minden alkalommal sikerrel, mert hangja a szomszéd határba is elhallatszott.

Reggel fél 8 órakor az Iparos-otthonból ment indult el a zászlóanyaért. A menetben résztvett a Tűzoltótestület, a Katolikus Kör, a Gazdakör, a TSK, a Kereskedők Egyesülete, az Iparosdalárda, azonkívül még több egyesület és ötven korszoros leány és legény. Résztvettek a felvonulásban a vidéki egyesületek kiküldöttei is. Megjelentek többek között Szentáról Szabó Lajos elnök, Óvári János, Szloboda Péter, Bíró Kálmán, Tóth Abonyi János, Topoláról Kis Károly elnök és Bódor István, Noviszádról Eicher Henrik és Gosztoics Tosó, Vrbászról Hemrich jegyző, Weber Mihály és Standt József, Csurgáról Gyuragin Mita, Glarics Rádó és Buru Mátyas, Kulpinből Lacsok György és Hejlova Vaclav, azonkívül még többen a szomszédos községekből.

A menet a gyönyörű új zászlóval a templomba vonult, ahol Kopping Gáspár plébános a mise után gyönyörű beszéd kíséretében felszentelte a lobogót. Ezután a menet a mozi-terembe vonult, ahol diszközgyűlést tartott. Áman Antalné zászlóanya rövid beszéd kíséretében

átadta az új zászlót Sztár András elnöknek,

aki hálás szavakkal köszönte meg a bibor brokát selyemből készült értékes és szép zászlót. A zászló egyik oldalán a dusan himzett nyolc iparszjelvény látható, azonkívül az iparosok védőszentjének, Szent Józsefnek képe. A másik oldalon »Isten áldd meg a tisztas ipar 1888—1938« felírás.

A diszközgyűlést Sztár András elnök nyitotta meg. Üdvözölte a zászlóanyát, a megjelenteket, majd indítványára hódoló táviratot küldtek Öfelségének, azonkívül Öfensége Pavle hercegnek, üdvözlő táviratot a miniszterelnöknek és a bánnak. Ezután Lang György titkár ismertette a félszázados egyesület történetét.

A nagy érdeklődéssel meghallgatott beszámoló után az Ipartestület vezetősége

ezüstkoszorúval ajándékozta meg az egyesület még életben lévő alapító tagjait és volt elnökeiket.

Balázs Mihály, lovag Brachtl Fe-

renc, Eckmayer Mihály, Naszvagy István, Bernhard Flórián, Graf Antal, Horn Jakab, Beck György és Gombár József meghatottan vették át a kedves emléket, majd Sztár András elnök rövid beszéddel bezárta a diszközgyűlést.

Délben százötven terítékes díszebéd volt, amelyen Sztár András elnök Öfelségére ürítette poharát, a résztvevők lelkes éljenzése mellett. Az elnök üdvözölte a megjelenteket és külön köszönetet mondott a Reggeli Újságnak az Ipartestület ünnepsége érdekében kifejtett támogatásáért. Ezután a vidéki kiküldöttek üdvözölték a jubiláló egyesületet. Délután 2 órakor a tanonciskola növendékeinek kiállítását nyitották meg. A növendékek közül többen valóban érdemes és értékes munkát állítottak ki.

Délután 4 órakor traktoroktól vontatott hatalmas kocsisor vonult át a község főútcáján a TSK sporttelepére. A kocsikban az ipar különböző ágait űző mesterek és szerszámok nyertek elhelyezést. A pályán hatalmas közönség előtt bemutatták munkában az iparágakat, miközben rövid verseket mondtak el. A lakatosok nevében Beck György volt ipartestületi elnök üdvözölte a közönséget. A kovácsok képviselőjében Nusz András a következő üdvözlő verset szavalta:

*Kökalapács volt hajdanában,
S mi erős kézzel vassá gyurtuk.
A faekébe vasat vertünk,
Es most már vaskével szántunk.
Ha nem volna kovács a földön,
A népnek ásója sem volna,
A földek üresen állnának
Es a nép talán éhen halna...*

Az ácsok nevében Kasza József, az asztalosok képviselőjében Gombár József, Uracs János, Gyuráki Sándor és Kozma Emánuel, a pékek és mészárosok nevében Varga Károly üdvözölte a közönséget. A szabók képviselőjében Szarvas András a következőket mondotta:

— Tiszteljük és nagyra becsüljük a szabóipart. Miért? Azért, mert fűgefalevél volt őseink ruhája, de az első köntöst már szabó csinálta.

Es azóta díszben járnak-kelnek az emberek itt a földön. Diszük a mérték után, szépen elkészített öltöny. Tiszteljük és nagyra becsüljük a szabó mesterséget, mert nélküle még ma is fűgefalevél lenne a ruhánk.

A MÉZESKALÁCS

Este 9 órai kezdettel a legkiválóbb temerini műkedvelők közreműködésével a Mézeskalács mesejátékot adták elő a TSK sporttelepén épített szabadtéri színpadon. A színpad és a nézőtér gyönyörű látványt nyújtott. Több ezer főnyi közönség ült körül a színpadot, amelyen színes, szép díszletek, pompás öltözetek ragyogtak, felülről pedig a csillagos ég adta meg a stilszerű keretet.

Az Emőd—Szirmay mesejáték nehézség feladat elé állította a temerini műkedvelőket annál is inkább, mert a közönség közül sokan emlékeznek a Mézeskalács bezdáni szabadtéri előadására, amely a legjobb magyar műkedvelő előadás volt 1918 óta. A

temeriniek mindazonáltal nagy sikerrel játszották a darabot, melynek vezetőszerepeit Apró Margitka, Skrabán Endre, Tényi János, Skrabán Endréné, Schneider Nusika, Müllerné S. Anna, Lőrinc János, Hemrich Lajos, Hemrich Misi, Sztár István és Molnár László alakította.

A többi szerepben: Bálint Antal, Kovács Piroška, Müller Józsi, Lang József, Péter Ferenc, Etenhoffer Magda, Jung Zoltán, Péter Ferenc, Szücs Sándor, Puskás János, Németh Rózsika, Szabadi Gizike, Zimmermann Katica, Kaslik Péter, Kasza János, Kihut Károly, Varga Rozika, Sztár Bözsike, Varga Margitka, Metzinger Katica, Nagy Franciska, Prókai Rozika, Szücs Ilonka, Gombár Bözsike, Povázsán Rozika, Kozma Herminka, Gál Marika, Zimmermann Mária, Merzluft Maria, Németh Teruska, Kovács Piroška, Vigi Jucika, Sörös Szilveszter, Zervarkó Lajos, Povázsán András, Wirtz József, Michlsz Mária, Puskás Mancika, Etenhoffer Magda, Mohácsi József, Bozói Magda, Schwager József, Budisa Komarica, Góbor Margitka, Vécsi Mariska, Tóth Katóka, Bartók Sándor, Pethő István, Trei István, Szücs István, Uethő Vince, Mészáros István, Fuzsó István, Varga Sándor tünt ki. Valamennyien nagy igyekezettel játszottak és jelentős mértékben hozzájárultak a darab sikeréhez.

A rendezés nagy munkáját Bódy Géza végezte. Sugó Illés József volt, ügyelők Németh János és Varga István. A díszleteket Skrabán Endre és Illés Imre tervezte és festette, a zenekart Stuchlik Lajos vezényelte, Benedek Márta zongorázott.

A közönség lelkesen megtapsolta a szereplőket, különösen Schneider Nusit, Skrabán Endrét, Tényi Jánost, Apró Margitkát, Skrabán Endrénét és Lőrinc Jánost, akik az itt felállított sorrendben nyújtottak igen jó teljesítményt. Szigorú szemmel mérve azonban úgy tűnik, mint ha a temerini műkedvelők elbizakodottá váltak volna évtizedeken át elért eddigi nagy sikereik alapján. Jelentéktelennek tűnő külsőségekből például arra következtethet a szemlélő, hogy nem fordítottak kellő gondot az előadás apró részleteinek kidolgozására, mert talán azt gondolták: »Igy is jó lesz«.

Pedig kissé nagyobb körültekintéssel ezuttal is olyan parádés előadást adhattak volna, amely méltán sorakozna a temerini műkedvelők eddigi nagy sikerei közé és kitűnő ajánlólevél lenne a temerini műkedvelők későbbi hasonló vállalkozásaihoz.

A spanyol polgárháborúba való beavatkozás világegést okozott volna

A francia szocialista párt ülésén tegnap Blum Leon volt francia miniszterelnök beszélt és főleg külpolitikai kérdéseket tett szövé. Hangsúlyozta, hogy

a spanyol polgárháborúba való beavatkozás világegést okozott volna.

Franciaországnak épen ezért szigorúan semlegesnek kellett maradnia. Beszéde további során azzal vádolta meg Hitlert és Mussolinit, hogy Európát maguk között akarják felosztani, bár ezt erősen cáfolják. A Berlin—Róma tengelyről szólva beismerte, hogy az változatlanul szilárd.

**MAGYAR SZÜLŐK!
MAGYAR ISKOLÁBA IRASSATOK
GYERMEKEITEKET!**

— **Időjárás.** Jugoszlávia egész területén részben felhős idő volt, a drinai, vrbászi és szávai bántság keleti részében, helyenként esővel. A hőmérséklet nem változott lényegesen. A legalacsonyabb hőmérséklet Mrzla Vodican 5 fok, a legmagasabb Mosztárbán és Jasa Tomicsan 32 fok.

Időjárás: Nagyrészt derült idő várható helyenként felhőzettel, a hegyes vidékeken esetleg később zivatarral és záporosóval.

— **A szociálpolitikai miniszter Genfbe utazott.** Cvetkovics Dragisa népjóléti miniszter, aki betegségeből teljesen felépült, hétfőn este 10 óra 40 perckor a Simplon-expresszen Genfbe utazott, ahol a nemzetközi munkaügyi iroda ülésein fog résztvenni.

— **A pünkösdi ünnepek alatt bér-málások voltak Szuboticán.** Szuboticáról jelentik: Szuboticán a pünkösdi ünnepek alatt többszázán vették magukhoz a bér-málás szentségét. Pünkösdi vasárnapján Budanovics Lajos bácskai püspök a Szent Teréz székesegyházban, majd hétfőn a Szent Mihályról elnevezett kápolnában bér-mált.

— **A csantaviri képviselőtestület közgyűlése.** Csantavir képviselőtestülete Fülöp Péter elnökletével közgyűlést tartott, amelyen kisebb ügyeket tárgyaltak meg. A község pereiben a község jogi képviselőjét dr. Oszvár Vilmos csantaviri ügyvédre bízták. A közegészségügyi bizottságot kiegészítették Oszvár István és Horváth István testületi tagokkal. Végül elhatározták, hogy a 8 községi bíka közül hármat kiadnak tanyákra.

— **Dr. Bokor Árpád belgyógyász specialista** rendel 10—12 és 3—5-ig Safarikova 1. (Kralja Petra II. sarokház.)

— **RAJMOKI HÍREK.** Pünkösdi vasárnap délután 2 órakor körmenet ment a bajmoki szőlőhegyre, ahol Kocsis József földbirtokos földjén keresztiszentelés volt, amelyen igen sokszámu hívő vett részt. — Az elemi iskolák első osztályába megkezdődtek a beiratások. Felhívják a szülőket, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek a tanügyi hatóságknál.

— **Negyven milliárd márka a kazettában.** Adáról jelentik: Mrgvanov Petro adai lakos kementét készített. Az ehhez szükséges földet a kertben ásták, ásásközben alig egy méter mélységben vaskazettára akadtak. A kazettát felfeszítették és negyven milliárd márkát találtak benne. A kazettát a pézzel együtt átadták a hatóságoknak. Annak a felderítésén fáradoznak, hogy ki áshatta el a sok bankjegyet.

— **Születés, házasság, halál Petrovgrádon.** Petrovgrádról jelentik: Az állami anyakönyvi hivatalban a legutóbbi kimutatás óta tíz fiú és négy leánygyermek születését jelentették be. Házasságot kötöttek: Janicsics Dragomir esztergályos és Glogovcsán Tinka, Haasz Miklós Ferenc vaskereskedő és Varga Anna, Szandics Jovica banktisztviselő és Boschán Emma. Meghaltak: Momirszki Budinka 16 éves, Jovánovics Alekszander 43 éves kereskedő, Leiner Mária 38 éves, Berberszki Velinka 37 éves, Budai Péter 65 éves napszámos, Légio Rozália 69 éves, Jung Teréz 79 éves, Jovánov Radoszláv 30 éves napszámos, Kager Aranka 68 éves korában.

— **Fürdőruhaujdonságok megérkeztek, siessen mielőbb vásárolni.** Fischer J. és fia, Noviszád.

— ADAI HIREK. Az ipariskolában megvoltak a záró vizsgák. Az eredmény igen jó, annak ellenére, hogy a tanoncoknak nem voltak meg a szükséges tanszerek és az előadást sem látogatták rendszeresen. A munkaadóknak több figyelmet kellene szentelni a gyermekek iskoláztatására. A szak- és iskolai munkák kiállítására június 19-én lesz a község háza nagyszobájában. — Fényes keretek között ünnepelték pünkösdi napját az adai iskolás gyermekek. Ezen a napon kétszáz fiú és leány járult először a szent áldozáshoz. Az ünnepi mise alatt Rónay Lajos szép szavakkal ecsetelte a kicsinyeknek a nap jelentőségét. Az ünnepi misén a Szivgárda énekkara énekelt.

— Zsvikovics Petár volt miniszterelnök Noviszádon. Zsvikovics Petár volt miniszterelnök, jelenleg a JNSz párt elnöke, tegnap Dunyics Radoszláv volt dunai bán kíséretében Noviszádra érkezett és a Parkszállóban szállt meg. Zsvikovics Petár több noviszádi hívével tárgyalt, majd visszautazott Beogradba.

— A noviszádi kereskedők a zárási rend megváltoztatását kívánják. A noviszádi és noviszádjárási kereskedők egyesületének vezetősége ma, szerdán délután ülést tart, amelyen megtárgyalják azokat az ügyeket, amelyeket a lyublyanai kereskedőkongresszus elé kívánnak terjeszteni. A kérdéses ügyek között a legfontosabb a zárási rend megváltoztatása. A kereskedők ugyanis azt kívánják, hogy az üzleteket délután fél 1 órakor zárják az eddigi 12 óra helyett.

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát egy szubotícai asztalos. Fényes Pál szubotícai asztalosmester tegnap délután felakasztotta magát a bajai szőlőkben levő lakásán. A közismert 54 éves mesterember bucsulevelet hagyott hátra, amelyben kéri hozzátartozóit, hogy bocsásanak meg neki, de nem bírta már elviselni gyógyíthatatlan betegségét. A szerencsétlen férfi epilepsziában szenvedett, rohamai egyre gyakrabban megismétlődtek, olyannyira, hogy az utóbbi időben már a házat sem merte elhagyni. A hatóságok megállapították az öngyilkosságot és megadták az engedélyt a temetésre.

— Háromszáz dinárért kétévi börtön. Szubotícaról jelentik: A szubotícai főrevényszéken tegnap délelőtt tárgyalták Novák Lajos sztarakanizsai munkanélküli betöréses lopásának bűnperét. Novák ez év januárjában egy vasárnap délelőtt betört özvegy Kazi Jánosné házába és onnan 300 dinár készpénzt rabolt. A többszörösen büntetett előéletű Novák elmondta, hogy megleste, amint az özvegy templomba ment, átugrott a kerítésen, feltörte a lakás ajtaját, majd a szekrények fiókjait és az azok egyikében talált 300 dinárral elpárolgott. A tanú kihallgatás, vádés védbeszéd után a bíróság bűnösnek mondta ki Novákot és mint visszaeső bűnöst kétévi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

— A repcemag kivitele teljesen szabad. Illetékes helyekhez több ízben fordultak azzal a kérdéssel, hogy szabad-e a repcemag kivitele devizafizetés ellenében. Az olajmagot feldolgozó gyárakra vonatkozó rendelet nem tartalmaz semmi olyat, ami megtiltaná e cikk kivitelét. A fenti rendelet egyedül a belső forgalom céljaira garantálja a legalacsonyabb árakat és emellett a kivitel jogát a privilegizált kiviteli társaságra ruházta át.

— BÁCSKOGRADISTEI HIREK. A kereskedők gyűlést tartottak, melyen ármegállapító és ellenőrző bizottságot választottak. A bizottság elnöke Kleics Gyura, tagjai Vukadinov Novo, Mavrak József, Klinóczy Mihály és Kátyanszki Milorád kereskedők lettek. A bizottság mandátuma bizonytalan időre szól. — Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Gradistén május havában született 5 fiú és 10 leány. Elhaltak Balog Vera 64 éves, Avramov Mirkó 15 hónapos, Német Apolló 71 éves, Csáviics Krisztina 18 éves, Sztojsin Milica 81 éves, Brankov Danilka 21 éves, Brankov György 15 hónapos, Begecski Glisa 93 éves korában. — Házaságot kötöttek: Szekulics Mladen Erdelyán Zoricával, Péter Tamás Magyar Ilonával, Brankov Mladen Erdelyán Lyubicával, Antal Gábor Vukadinov Annával, Kovács Vilmos Urbán Katalinnal. — Szvircsevics Dimitrije testnevelési kerületi felügyelő a sportpályán gyakorlatozó ifjúság fölött szemlélet tartott s a látottak fölött az oktatóknak teljes megelégedését fejezte ki.

— A noviszádi Polgári Magyar Daloskör jubileumi bizottságának összes tagjait kérem, hogy f. hó 9-én, csütörtökön este 8 órára fontos ügyek megbeszélésére végezték okvetlen megjelenni sziveskedjenek az otthonban. — Jub. Biz. Elnök.

— Vizsgák a noviszádi gimnáziumokban. A noviszádi fiú főgimnáziumban a nagyérettségi írásbeli vizsgája június 13-án, a kisérettségi írásbeli vizsgája pedig június 11-én reggel kezdődik. A felvételi vizsgák június 21-én, 24-én és 25-én lesznek. A felvételi vizsgálatra a szabályszerű kérvényt legkésőbb június 20-ig lehet benyújtani. A noviszádi fiú algimnáziumban a felvételi vizsgát, a javítóvizsgát és a magántanulók vizsgáját június 8 és 11 között tartják meg. A kisérettségi vizsgálatot június 17 és 22 között.

— A Begába fulladt egy gimnazista fiú. Petrovgrádról jelentik: Alig kezdődött meg a fürdőzés Petrovgrádon, máris halálos áldozatot követelt a Bega. Marinkovics Györgye ban, karagyorgyevói III. gimnazista hétfőn délután osztálytársával, Rajacsics Petárral fürdeni ment a szabad Begába. A Guttmann féle cementáruháznál közelében, a part mentén a sekély vízben fürödtek, mert egyikük sem tudott uszni. Közben motoroshajó haladt arra és a keletkezett hullámok magukkal sodorták Marinkovicsot, aki eltűnt a mély vízben anélkül, hogy újra felbukkant volna. Holttestét még nem vetette partra a víz. A városi előljáróság egyébként most adta ki a rendeletet, amely szerint szigorúan tilos a szabad Begában fürdeni. A szabad fürdést csak két helyen, a Vidákovics uca és a Vársátr, valamint a Visnjics és a Balkanska uccák közötti szakaszon engedélyezték. A cserkészek a cserkészotthon előtt, az evezősklub tagjai pedig a csónakház előtt fürödhetnek, egyéb helyeken a szabadban való fürdés szigorúan tilos.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od Minisztarstva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

450 OVIDALAS ÉRTEKEZÉST IRT EGY ORVOS AZ ÁSÍTÁSRÓL
Ásítás ellen rossz recept e könyv, Nem használ semmit receptolvasás itt;

Ellenkezőleg, aki ezt olvassa, Olvasás közben majd még többet ért.

FANYAR TÓBIÁS

Színház-Film

Kitűnően sikerült a kanizsai rokkantnap
Óriási sikert aratott a horgosi szabadtéri táncbemutató

A sztarakanizsai Hadirokkant Egyesület fennállásának huszéves jubileumát pünkösdi első napján megtartott rokkantnap keretében nagy sikerrel ünnepelte meg. Már kora délután a vonatokkal rengeteg vidéki érkező erre az alkalomra s a rendezőség zenekarral várta az érdeklődő vendégeket, mintegy 1500 embert.

Az érdeklődés központjában a népkerti szabadtéri előadás állt, ami nagyon szép sikerrel zárult.

A rendezőség a népkert legalkalmasabb helyét választotta ki. A volt kocsolya-pálya egyenes mély teknőjében állították föl a székek és padok ezreit, míg a színpad a parton nyert elhelyezést a gyönyörű nagy tölgyfák árnyékában.

Délután a horgosi Legényegylet táncbemutatót tartott, a föelőadás este félkilenc órakor kezdődött, mintegy 6-7000 ember jelenlétében. Szellemes konferánssal vezette be az előadást. Balija Eugen és Szobonya László minden számmal megnevettették a közönséget. A változatos műsorszámokat a hatalmas tömeg melegen megújraza. Soha ilyen egyszerű előadás Sztarakanizsán még nem volt.

Mészáros István modern sanzonokat adott elő nagy sikerrel. Meggyesi Sándor elénekelt három népdalt nagy tetszéssel. A horgosi földműves ifjúság szereplői: Szekeres László, Radics Irén, Berényi Miklós, Battancs Piri, Krekuská oZltán, Torna Jolán, Grancz László, Erdélyi Margit, Bálint Ferenc, Kenyeres Rózsika, Véber János, Ókrös Ilonka, Sárkány István, Szücs Rózsika, Tukács István, Radics Regina, Molnár Károly, Ördög Emilke. Felütést keltettek a kis táncosok: Urbán Zolika, Gárgyán Magduska, Varga Dezső és Sárkány Margitka. A horgosi Bokréta betanításával dr. Reök Antal és dr. Hegedüs László végzett rendkívül értékes munkát. A zenét a horgosi cigányok szolgáltatták és a kanizsai trombitások. A műsort a városban tartózkodó Véber cseh akrobaták egészítették ki, szép produkcióval.

Éjfélután tánc volt a Vigadóban reggelig. Ugy erkölcsileg, mint anyagiilag nagyon jól sikerült e gyönyörű este.

A vén bakancsos és fia a huszár a gradistei Keresztes Egyletben

Nagy érdeklődés mellett, telt nézőtér előtt hozták színre a gradistei Keresztes Egylet műkedvelői Szigeti József 5 felvonásos énekes színművét. Az előadás ezuttal is a teljes siker jegyében folyt le. A női szereplők közül Kovács Piroška a kocsmáros és Úveges Julianna a kántor lánya szerepében nagyon jó alakítást nyújtottak és tetszettek a közönségnek. A férfiszereplők közül Böresök József, mint kocsmáros, a címszerepben Surján János voltak kitűnők. A legtöbb tapsot azonban Uj Mihály aratta Frici szerepében, megjelenését a színen állandó derűtség és tapsvihar kísérte.

A többi szereplő is kitért magáért és igyekezett a darab sikerét teljessé tenni: Radatovics Ferenc, Úveges Géza, Németh János, Horváth József, Csonka István, Kocsis József, Rózsa Sándor, Galac Ilona, Gyurcsik Katalin, Brancsik Mária, Uj Ferenc és Surján Sándor. A sugó tisztét Csizmadia Annus látta el kellő hozzáértéssel.

A Fekete mén sikeres előadása Moravicán

A sztaramoravicai református egyházi dalárda rendezésében pünkösdi másnapján adták elő a »Fekete mén« című 3 felvonásos népszínművet telt ház előtt igen nagy sikerrel. A kitűnő rendezés Kiss Antal érdeme. A női főszerepben Szabó Annuska vált ki, Zsemberi gróf Kláríka leányának szerepét alakította a tőle már megszokott igen nagy sikerrel. Sok nyíltszíni taps volt a megérdemelt jutalma. Kati csárdásné szerepét Király Juliska játszotta igen jó felfogásban és nagy sikerrel. Besnyai József Panyi csikósgazda szerepét játszotta, míg Tóth Margitka a csikós feleségének szerepét vitte sikerre.

A többi szereplők is mind egytől-egyig hivatásuk magaslatán állottak és jelentősen hozzájárultak a darab nagy erkölcsi sikeréhez. Panyi leánya szerepében Tóth Juliska, testvére Kiss Antal, a csikóslegény Szigeti Imre, a csikósbojtár Farkas Lajos, gróf Zsemberi Iván Lajos, gróf Herbert Varga István, Iczig házaló Tóth József, János kocsis Hallgató Sándor, esendőr-őrmeester Lak József, esendőr Kereszturi József, Miklós Szücs József, Vendel Tóth József, kisfiu Mike Ferike. Az előadás ugy anyagi, mint erkölcsi siker jegyében zajlott le zsufolt ház mellett.

Amatőr és hivatásos fényképezők fedezzék minden szükségletüket

Seidling

lotó és optikai szaküzletben, Noviszád, Kt. Petra 1. 28. - Tel. 28-12

SZUBOTICAI MŰKEDVELŐK NAGY SIKERE CSANTAVIREN

A szubotícai Magyar Olvasókör műkedvelőgárdája vasárnap este Csantaviren szerepelt és a Fehér-fele vendéglőben előadta az Illatszertár című színművet. Az előadásra a közönség teljesen megtöltötte a színháztermet és lelkesen tapsolt a kitűnő szubotícai műkedvelőknek. A szereplők közül különösen kitűnt nagyszerű drámai alakításával Garay Béla, azonkívül Kelemen Mancsi, Richter János és Szabó Márton. A darab drámai jelenetei, mely hatást tettek a közönségre. Előadás után jólsikerült táncmulatság volt.

A Vadvirág Bezdánban. A BSE műkedvelő gárdája vasárnap este az Oberreiter-vendéglő zsufolásig megtelt színháztermében felújította Andai-Eisemann »Vadvirág« című zenés vígjátékát, amely három évvel ezelőtt nagy előadást ért meg Bezdánban. A szereplők névsora, amelyben néhány új névvel találkozunk, a következő: Munkás Évi, Gombarovics Minci, Losoncky Teri, Tabó Teri, Pócz Bözsi, Kurel Bözsi, Vukovics István, Matheisz Miklós, Szántó József, Koletár János, Pinkert Mátyás és Rekettye István. Az előadást Urbán Elemér rendezte, a zenekart Keszler Ferenc vezényelte, sugó Billmayer Mancsi volt.

Az eszperanto kongresszus záró hangversenye. Vasárnap, a noviszádi eszperanto kongresszus ünnepségek záró estéjén az Emlékoththonban hangversenyt rendeztek. A hangverseny előtt Vrtunzski Mladen az eszperanto irodalmat ismertette szép előadásban. Utána Szedlacsek Lajos tanár, Cesar Franck szonátáját adta elő négy részben, a tőle már megszokott kitűnő játékkal. Zongorán Pánics Katica kísért hibátlanul. Schönberger Géza, művészies énekével ragadta magával a publikumot. Haendel, Wagner és Verdi operáriákat adott elő eszperantó nyelven. Verdi: Alarcos bálja című operájából az áriát Dr. Salamos Frigyes fordította eszperanto nyelvre. Schwarz Richard a Bájics zeneiskola igazgatója kísért zongorán.

Nagy sikert aratott Bajmokon a Tabáni orgonák előadása

A bajmoki iparosok június 4-én este műkedvelőelőadást rendeztek. Színre került: »Kod advokata« vígjáték egy felvonásban. Irta Nucsics Braniszláv. Személyek: advokat — Nuber György, gospogya — Gracsanin Mari, és a Tabáni orgonák, operett 3 felvonásban. Írták: Cs. Nemes Gyula és Tari Mihály. Zenéjét szerezte: Zách István. Személyek: Lányi Kató — Braun Ilonka, Körösházi István — Nagy Laci, Kolibri Sári — Majsztoviics Mária, Stahlenburg herceg — Ormos Nándor, Révfalusi Miklós — Kohut Pali, Kern August — Svraka Antal, Szilaj Gyurka — Szakács Feri, Kovács Klári, Pattogó Panni — Molnár Teruska, Jonny — Ivankovics Lajos, Frau Mayer — Frech Lujza, Maery — Szabó Katica, Trombitás Samu — Kollár Karesi.

A szereplők pompásan megtanulták a szerepüket. Nagy lelkesedéssel játszottak, és igen nagy sikert arattak. A főszerepben Braun Ilonka kellemes, csengő hangjával tünt ki. Majsztoviics Mária és Molnár Teruska igen szép táncukkal lepték meg a közönséget. A férfiak közül különösen Nagy Laci, Svraka Antal, Ormos Nándor és Kohut Pali arattak igen nagy sikert. A rendezést és a táncok betanítását Árpády Gyula végezték. A kísérő zenét a bajmoki műkedvelő zenekar, a táncot a zenét cigányzenekar szolgálta a korai hajnali órákig.

A veprováci Keresztesek vendégszeplése Bogojevón. Pünkösdi elsőnapján a veprováci Keresztesek műkedvelőgárdája nagy anyagi és erkölcsi sikerrel színelőadást rendezett Bogojevón. Már vasárnap reggel izgatottan várták a bogojevóiak magyar Keresztes testvéreiket Veprovacéről. Eljött a várva várt délután is, amikor az állomáson történt díszes fogadtatás után a vendégeket a híres halpaprikás várta. Este félkilenc órakor özv. Lobodáné vendéglőjének zsufolásig megtelt nagytermében az előadás az állami himnusz elneklésével megkezdődött. Utána az agilis Kandler Mihály veprováci káplán melegen üdvözölte a bogojevókat, majd Sáfány András k. tükár tartott az ifjuságot lelkesítő felolvasást.) Ezután következett »Él az Isten« Arany Dénes népsziműve 3 felvonásban. Minden díszetlet megérdemelnek Szabó Rozika — özv. Balog Ferencné, Pacsek Mihály — Balog Ferenc; Galamb Juci — Rachaela leánya; Czetényi Gábor — Sándor gazda; Bálint István — Tüske Márton; Arki Sztter — Bálint Juci; Sáfány András — Örnagy hadbíró, Takács Károly — Kopesak honvéd. A kisebb szerepekben is jól megállták helyüket: Derkovics Béla — I. hadbíró, Vanyur János — II. hadbíró, Szabó Sándor — ügész, Gyertya Lajos — védő; Varga Illés — Molnár József; Sáfány István — fegyverkovács, Breznják János — Mihó; Bálint István — Banci; Sáfány András — gyémántkovács, Bálint János — Csete; Breznják János — szolga. A kiünően sikerült színelőadás után mulatság volt. A híres bogojevói cigányzenétől is felvillanyozva a hajnali órákig tartott a kellemes testvéri ismerkedés és tervezgetés a jövőbeli kulturális munkáinkról.

(Cz. M.)

Fizessen elő a Reggeli Újságra

— ELADTA A BORDÁJÁT, AZTAN FELESEGÜL VETTE AZ ÚJ TULAJDONOST. Robert Richárd newyorki építész pillanatnyi pénz-zavarában 12.500 dinárért eladta egyik bordáját Gold Edig fiatal leánynak, aki gépkocsi összeütközés során arcsérüléseket szenvedett és az idegen esontra orrának kifoltozása céljából volt szüksége. A műtét előtt az orvos bemutatta a csinos fiatal építész a rokonszenyas ifju hölgynek. A sikeres műtétet barátság, majd eljegyzés követte és Robert megelégedéssel újságotlta barátainak, hogy »új oldalbordát« kapott a feláldozott esontért.

— SZTÁRIBECSEI HIREK. A sztáríbecsei járás tanítói Petkov Sztéván tanfelügyelő elnökletével tanítógyűlést tartottak Sztáríbecsén. A gyűlésen megjelent Vezmar Gyorgye bántági tanfelügyelő is. A megjelenteket Petkov Sztéván tanfelügyelő üdvözölte rövid beszédben, majd a gyűlés nevében hódolatát fejezte ki Ofelsége II Petár király iránt. A beszéd után Vezmar Gyorgye bántági tanfelügyelő az elemi oktatás céljait ismertette és felhívta a jelenlevőket, hogy a tanításnál a legújabb módszereket vegyék igénybe. Berecz I. szrbobráni tanító a magyar második osztály tanítási rendszerét ismertette. Erlan Franya turiai tanító a gyermek lélektanáról tartott előadást. Az előadást követő vitában Hadnagyev Dimitrije sztáríbecsei Osztójics Jován szrbobráni és Manojloviicsné turiai tanítók vettek részt. A gyűlés ezután Petkov Sztéván járási tanfelügyelő zárószavaival véget ért.

— A sztáríbecsei járás elemi iskoláinak dalárdái dalosversenyt rendeztek Sztáríbecsén nagyszámu közönség előtt. Győztes a Hadnagyev Iszidor tanító vezénylete mellett versenyző sztáríbecsei dalárda lett — A sztáríbecsei járási tanítók dalárdája és zenekara kiünően sikerül hangversenyt rendezett az I. Alekszandar királyról elnevezett elemi iskola nagytermében. Az

előadás műsorán Mokranjac, Milojevics, Bajics, Adamics és Hadnagyev szerzemények szerepeltek. Djakolin Boszilyka petrovoszelei tanítónó szólo énekszámot adott elő hatalmas sikerrel. A dalárdét Hadnagyev Iszidor sztáríbecsei, a zenekart Diklics Vladimir petrovoszelei tanítók vezényelték. A nagyszámban megjelent közönség többzben lelkes tapsviharral ünnepelte a szereplőket. A sztáríbecsei elemi iskolák növendekének munkaiból jól sikerült kiállítás rendeztek a központi iskola nagytermében. Kiállításra kerültek női kézművek, rajzok és festmények. A kiállításnak sok látogatója volt.

— Igy hal meg egy temetési vállalkozó! Párisból jelentik: A Somme partján fekvő Albert városka temetési vállalkozója annyi sok ember temetésének elrendezése után most megrendezte a saját temetését. Fernand Soualle kimondhatatlanul szerette foglalkozását. Amikor most a vállalat arrasi központja a korhatár betöltése miatt nyugdíjazta, Fernand Soualle bement a ravatalozószobába, bevitette kedvenc koporsóját, a ravatalra helyeztette, sajátkezüleg meggyújtotta a gyertyákat, koszorút helyezett a ravatal lábához, azután bemászott a koporsóba, magára huzta a szemfedőt és föbelötte magát. Amikor a rendörség behatolt a ravatalozó szobába, a koporsó mellett irógépell levelet talált, amelyben Fernand Soualle a legapóbb részletekre kiterjeszkedően megadta utasításait a saját elföldelésére.

— Analfabéta autósok. Newyorkból jelentik: Newyork államban most vezették be a kötelező sofőr-igazolvány rendszerét, az év első három hónapjában 3684 automobil-tulajdonostól kellett megtagadni a vezetői igazolvány kiállítását. Az indokolás az volt, hogy ez a 3684 autótulajdonos nem tud írni és olvasni.

(82)

Benjamin doktor megfogta Sas kezét és keresztül haladtak a kerten, hogy a falhoz érjenek. Odaérve, Benjamin ügyesen a falra kuszott és hasra feküdvé, segítette fel Sasát. De azután következett csak a dolog nehezebbik része. Sasa, aki az ilyesmihöz nem igen volt hozzászokva, nagyon ügyetlennek bizonyult, annál is inkább, mivel a szédítő mélység elkábitotta, ugy hogy Benjamin doktornak egyik kezével őt kellett fognia, hogy le ne essék. Végre azonban mégis leértek a falról. Benjamin doktor a kimerült nőt karajiba vette és ugy vitte a vizen keresztül. Biztos talajra érve, Benjamin doktor elengedte Sasát és egy pillanatig gondolkozott. — És merre most — kérdé saját magát a fiatal orvos. De ő maga adta meg a választ is. — Vissza Szanin várába, barátaink közé! Jöjjön Sasa, kövessen engem — szölt Benjamin doktor a szép fiatal asszonyhoz — én majd olyan helyre viszem önt, ahol Jarosinszky összes barátait

együtt találjuk! Együtt élhet ön is tovább nálunk, azaz ha nem kell majd mindnyájunknak Jarosinszky ért életünketfeláldozni! — En... én nem megyek innen — kiáltá Sasa — mi lesz akkor Jarosinszkyval? — De Sasa, legyen okos, mi nem maradhatunk itt! Ah, nézzen csak oda! E percben a falról lövések durranása hallatszott. Ugy ltászik Veresegginnek sikerült magát kiszabadítania és így a menekülök üldözéséhez látott, minden rendelkezésére álló eszközzel. — Sasa, az istenért, ha nem szeretünk, ugy ismét elcsúsznak bennünket — kiáltá Benjamin doktor — gondolja meg, hogy mindketőnk élete mily nagy veszélyben forog! A fiatal asszony nem vonakodott tovább. És ezzel megkezdődött a borzalmas menekülés, amelyet leírni lehetetlen. Maga Vereseggin vezette az üldözést. Dühöngve, mint egy vadállat rohant ő is ki a sötét éjszakába. Csak maga az a gondolat, hogy felségében, Sasában éenyire csaldott, örgöngvév tető őt.

A rendörkapitány a menekülök után zudította vérebeit is. Benjamin doktor és Sasa vad futásban keresték menekülést. Egy ideig bírták is ezt, de Benjamin doktor csakhamar észrevette, hogy Sasát elhagyja ereje. Felkapta tehát őt és így igyekezett egérutat nyerni az üldözök elől. — Mentse meg magát doktor — szölt alig hallható hangon Sasa, aki egyik ájulásból a másikba esett. — Belátom, hogy ez nem megy és én szívesen, meghalok! — Nem, ezt nem engedem — felelé Benjamin — Jarosinszky sohasem bocsátaná meg nekem, ha én e vérebe martalékául itthagynám önt! Nem Sasa; én tovább viszem önt! Ezzel Benjamin doktor felkapta újra Sasát és ugy igyekezett menekülni az erdőbe. Alig haladt azonban száz lépést, megbotlott egy kiálló gyökérben, amelyet az éj sötétjében nem vethetett észre. Benjamin doktor elesett és Sasa kibukott a hóba karjaiból. — Irgalmas Isten, elvesztünk — kiáltá Benjamin doktor — mit tegyünk!... Alig egynehány száz lépésnyi távolságból, már hallatszott Vereseggin vérebjeinek borzalmas ugatása. — A kutyák elcsípiük őket, nem sokára karmaink között lesznek a menekülök — hallá Benjamin doktor kiáltani — lássátok, hogy minő kedélyes vadászat lesz ma éjszaka! De az asszony, az asszony az enyém, arra nem szabad lönö-

tök! — Kegyetlen gazember — kiáltá Benjamin doktor — ah, de nem fog sikerülni!... Asszonyom, Sasa, fel, előre, fogja meg a kezemet, menekülnünk kell! Sasa megragadta Benjamin doktor kezét és minden erejét összeszedve, fáradtan igyekezett tovább. Mögöttük azonban már kilógó nyelvvel lihegve közeledtek a vérebek. Már-már rájuk akarták magukat vetni e vérengző fenevadak, amidőn Benjamin doktor elengedte hirtelen Sasa kezét és előrántá pisztolyát, amelyet kétszer süttöt el egymás után. Jól célzott. Mindkét lövés egy-egy fenevadat talált, ugy, hogy azok fetrengve terültek el a földön. — Megvannak már — hallá Benjamin doktor az őt követő kózákoktól. A következő percben lövések dördültek el és vad kiáltások hallatszottak. Benjamin doktor maga előtt látva a veszedelmet, egy utolsó kísérletet tett. Látva ugyanis, hogy Sasa ugyis elveszett, mert egy kőzák golyójától találva elesett, minden erejét összeszedve, futásnak eredt. Nem törődött most már a fiatal asszonnal, akit már ugysem menthetett meg, hanem arra gondolt, hogy ha csak egy mód van rá, bajtársaihoz melfőbb eljuthasson. Mint egy felbőszült fenevad rohant tova Benjamin doktor. Szerencséjére a vérebek sem

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv-francia kereskedelmi tárgyalások

A jugoszláv-francia kereskedelmi szerződés megújítását és revízióját előkészítő tárgyalások, mint azt már röviden jeleztük, néhány nappal ezelőtt Beográdban megkezdődtek. Minden remény meg van rá, hogy a megbeszélések abban az új szellemben folynak le, amely Angliának és Franciaországnak erőteljesen kihangsúlyozott szándéka, a közep európai s a dunai államokkal, így tehát elsősorban Jugoszláviával való eddigi külkereskedelmi kapcsolat erőteljes kibővítése.

Még élénken emlékezünk arra, hogy a múlt év utolsó napjaiban létrejött jugoszláv-francia kereskedelmi megállapodás értelmében, Jugoszláviának joga van

husz százalékkal több árut kivinni Franciaországba, mint amennyit onnan behoz.

Ezt az előnyt azonban máig sem tudtuk kihasználni, mert Franciaország jugoszláv áru iránt lanyhán érdeklődik, ellenben nálunk szívesen látják azokat a speciális francia cikkeket, amelyeket a német dömping árai sem tudtak kiszorítani. A helyzet újra az, hogy

a francia behozatal jelentősen nagyobb, mint a mi kivitelünk

és az 1937. évi külkereskedelmi viszonylatot kivéve, Franciaországgal szemben eddig minden évben

passzivitásban maradtunk. Kivittünk eddig Franciaországba millió dinár értékben, az elmúlt években:

1931	18
1932	47
1933	46
1934	126
1935	98
1936	15
1937	248

millió dinár értékű árut. Az 1937. évi kivitel nagy emelkedése arra a rendkívüli gabonaszállításra vezethető vissza, amelyet ismételtén közbejárásra, Franciaország a »Prizad« közbenjöttével, a késő őszel lebonyolított.

Ez év első négy hónapjában Franciaországba csak 32 millió dinár értékű árut vittünk ki, ezzel szemben azonban Franciaországból 42 millió dinár értékűt hoztunk be. Az említett 20 százalékos előnyt nem tudtuk tehát kihasználni. Ezzel az előnnyel 50 millió frank értékben kellett volna exportálnunk a tényleges 32 millió dinár helyett. Ha tehát a számunkra biztosított előnytől eltekintünk, akkor is

tíz millió dinár a folyó év első négy hónapjának külkereskedelmi passzivuma Franciaországgal szemben.

A jugoszláv-francia kereskedelmi szerződés valóban komoly revízióra szorul. Mint illetékes

helyről értesülünk, francia részről a legmesszebbmenő előzékenységet várhatjuk. A két állam közötti mély kapcsolatnak egyáltalában nem felelhet meg az az évek óta tartó helyzet, amely a külkereskedelmi kapcsolat teljes összeszezsugorodását mutatja. Jugoszlávia összkivitelében Franciaország alig két-három százalékkal szerepel. Ez év áprilisában franciaországi kivitelünk csak 1% volt, a behozatal ellenben két és fél százalék.

A francia kereskedelmi kiküldöttek például azzal a határozott megbízással jöttek Beográdba, hogy a jugoszláv kukoricafeleséget teljesen lekössék, sőt ezt elősegítendő, az érvényben levő francia behozatali vámot, amely tonnánként negyven frank, teljesen törölték volna. Ma a helyzet azonban az, hogy a vám törlése esetén sem lehet Jugoszláviából külföldre kukoricát kivinni, mert az ára magasabb, mint a világpiacokon. A francia bizottság tehát arra gondol, hogy bányatermékeket vinne ki Franciaországba. Elsősorban piritet! Erre a francia iparnak mulhatatlanul nagy szüksége van. Eddig ezt az ásványt a közeli spanyol bányákból kapták, amióta azonban ez a vidék teljesen Francó alá került, újabb beszerzési forrásra van szükség. Ez Jugoszlávia lenne. Szó van kender-szállításról, az épületfa és a különböző lomblevelű fatermékek, elsősorban a parkett készítésre alkalmas tölgyfrizék nagyobb kontingenséről. Ez utóbbit azonban a helyi parkettipar teljesen leköti s így abból aligha lesz lehetséges nagyobb mennyiségeket kivinni. A franciák ér-

deklódnak vágómarha, baromfi és tojás export iránt is, főleg a francia Rivierára. Ily táguló érdeklődés mellett számíthatunk avval, hogy az ősszel adott előnyt végre gyakorlatilag is kihasználhatjuk.

Talán felesleges hangsúlyozni, hogy a jugoszláv hivatalos körök és a gazdasági érdekeltek a most folyó tárgyalásokat a legmesszebbmenő érdeklődéssel kísérik s jó eredményeit őszintén kívánják.

»»»□«««

Gazdakör alakult Csantaviren

Elnökké Angyal Gáspár gazdálkodót választották

Csantaviren a háboru előtt nagy taglétszámu és igen eredményesen működő gazdakör volt, azonban

a háboru után ez a gazdakör megszűnt.

Most a csantaviri gazdálkodók között erős mozgalom indult, hogy erős, jól szervezett gazdakörrel védjék meg a gazdálkodók érdekeit. Az új gazdakör alakuló közgyűlését hétfőn délelőtt tartották meg a Krausz-féle vendéglőben.

A közgyűlést Horváth István tekintélyes gazdálkodó nyitotta meg, aki üdvözölte a szombori Gazdasági Egyesületet képviselőiben megjelent Bieber Zoltánt és a többi megjelenteket, majd ismertették az alapszabályokat. Az alapszabályok szerint

a gazdakör tagja lesz a szombori Bácskai Gazdasági Egyesületnek.

Az alapszabályok elfogadása után jelölőbizottságot küldtek ki, amelyek előterjesztésére a jelenlévők a következő vezetőséget választották meg: Elnök Angyal Gáspár, alelnök Forgo Kálmán, titkár Berényi Sándor, pénztáros id. Toth Bagi József, könyvtáros Varga Horgosi Antal, háznagy Hor-

kövezték azonnal, mert a vérszagra, amely Sasa sebéből bugyant elő, ugatva megállottak.

— Az ördögbe is gazemberek — ordítá dühöngve Verseggin, amint látta, hogy a menekülő eltűnt — utána, üldözték, zavarjátok utána a vérebeiket!

Benjamin doktornak azonban sikerült olyan távolságot nyernie, hogy Verseggin parancsa egy könnyen nem volt teljesíthető. Nagy előnyére volt Benjamin doktornak az is, hogy az erdőben a lovakkal nehéz volt az előrejutás, a vérebe pedig egyáltalában nem akartak tova mozdulni.

Csak Verseggin és egvnehány hűséges embere üldözték még őt, anélkül, hogy Sasával törődtek volna.

De mindannak dacára, hogy Benjamin doktornak sikerült az imént megugrania, mégis belátta, hogy lehetetlen megmenekülnie.

Érezte a közvetlen veszélyt és el volt készülve arra, hogy ő is ugyanazon sorsra jut, mint a szerencsétlen Korzakoff őrnagy.

Verseggin ugyanis szemtelenül lövett utána és a puskagolyók, hol felette, hol mellette süvítették el. Szerencsére azonban eddig egyetlen lövés sem talált.

Mindennek dacára azonban a doktor zsebébe nyult és elővette pisztolyát. El volt tökéltve, hogy inkább saját maga vet véget életének, semmint üldözői karmai közé jusson.

Benjamin doktor érezte, hogy ereje elhagyja, hogy a vég közeledik. Lélekzete elakadt, szívében nyúlást érzett.

Mintha a vilám sújtotta volna, úgy esett össze mozdulatlanul.

Üldözői örömrivalgva látták, hogy most már sikerülniök fog a menekülőt elfogni.

A kozákok szinte boldogan ugártak le lovaikról, hogy a menekülőhöz lépjenek, amidőn egyszerre csak puskalövések reszkettették meg a levegőt.

Egy pillanat alatt megváltozott a helyzet.

Mindenfelől sötét alakok tüntek elő, aminek láttára a kozákok újból nyeregbe kaptak és élükön Versegginel, vad szitkozódások között menekülni igyekeztek.

— A doktor az — hallá Benjamin doktor egy előtte ismerős hangon, amidőn egy kissé magához tért. — Hol van Jarosinszky? Hol van Korzakoff őrnagy?

Akik a kérdéseket intézték Benjamin doktorhoz, nem voltak mások, mint társai, akik mind köréje telepedtek.

— Meneküljünk, mert üldözni fognak — szólt Ludovika, aki egy lövést tett még a kozákok után, hogy jobban eljessze őket — segítsék Benjamin doktort az egyik lóra s induljatok, mert nincs veszténivaló időnk.

Benjamin doktor a fáradságtól és a kiállott izgalmaktól újból elveszté eszméletét.

Csak annyit érzett még, hogy barátai felemelik és egy nyeregbe kötötték. Érezte, amint vele a ló elindult.

Utolsó gondolata azonban egy kérdés volt:

— Mikép jöttek ide barátai? Ki tette figyelmessé őket a ve-

szélyre, amelyben ő forgott?

Választ azonban nem várhatott, mert teljesen elveszté eszméletét és a ló szinte élettelen testet vitt tova az éj sötétjében a rablóbanda rejtekhelye felé.

58. fejezet.

A TITOKZATOS HIRNÖK

— Magához tér nemsokára?

— Oh mindenesetre! Már sokkal rendesebben lé'ezgik!

— Szegény doktor, ki tudja mit élt át.

— No de most már biztonságban van Mihály! Majd ápolni fogjuk és rövidesen majd csak összeszedi magát!

— De hol van Jarosinszky?

— Igaz is, hol van a fekete lovag?

Ezek a kérdések hallatszottak két órával Benjamin doktor bajtársai ajkairól a Szanin vár torony szobájában, ahol a doktor még mindig eszméletlenül feküdt.

Most azonban már lassankint kezdett magához térni Benjamin doktor. Szívverése erősebb lett, melle emelkedett. Ajka azonban még csukva volt, úgyhogy barátai erővel széjjel nyitották, hogy egy korty bort öntsenek bele.

És a bor használt.

Körülbelül tíz perc elteltével végre felnyitá szemeit és szinte vizsgálódva tekintett körül.

Látszott rajta, hogy nincs tisztában azzal, vajjon ébren van-e, vagy álmodik.

— Tényleg nálatok vagyok — szólalt meg végre Benjamin megragadva Mihály és Szóke kezét —

no szóljatok barátaim, hát tényleg nálatok vagyok?

— Igen, nálunk vagy doktor — felelé Ludovika —, de ne beszélj most sokat és bármennyire kíváncsiak vagyunk mi is, hogy mi van Jarosinszkyval és az őrnaggal, kiméld most magad! Nesze szegény barátunk, igyál egy korty jó bort, az majd használ neked!

Ludovika ezzel ajkához tartá a pohár bort, amelyet Benjamin színültig kiürített. Rövid idő alatt már annyira összeszedte magát, hogy elég ereje volt ahhoz, hogy felállhasson.

— No beszélj, mi történt — kérdik türelmetlenül barátai.

— Mindent elmondok nektek — felelé Benjamin — bár csupa szomorúságot közölhetek veletek, de még sem szabad semmit eltitkolnom. De előbb feleljetek egy kérdésemre:

— No mi az? — kérde Mihály.

— Hogy jöttetek ti a legjobb időben segítségemre? — kérde Benjamin.

Csodálkozva néztek mindnyájan a kérdés hallatára a doktorra.

— Hogy jöttünk mi a legjobb időben segítségemre? — szólt Szóke — tudod doktor, ez különös dolog!

— Különös dolog?

— Igen!

— No beszélj, hogy történt!

— Egy titokzatos értesítést kaptunk — felelé Szóke — hallgasd csak meg!

— No halljuk!

(Folytatjuk)

váth István. A választmány tagjai: Rajmond Albert, Vida Imre, Dér Mihály, Utasi Péter, Toth Bagi István és Göczö Géza. Ellenőrök Kömüves Mátyás és Dér Ferenc. A vezetőség megbízatása egy évre szól, a jövőévi közgyűlésen három évre választják a vezetőséget. A tagdíjat évi 40 dinárban állapították meg. Bieber Zoltán szombori kiküldött ismertette a gazdakör teendőit, felhívta a jelenlévőket, hogy

gazdakör kebelében alapítsanak ifjúsági és lovasszakosztályt, majd a járási gazdasági felügyelő szavai után Angyal Gáspár a közgyűlést berekesztette.

»»»□««
Tudja-e, hogy az általános kultúra fokmérője a lakáskultúra! Mutasd meg a lakásodat és megmondom ki vagy. Ez különösen a mai időkre érvényes. El kell ismerni, hogy nálunk a lakáskultúra magas fokon áll, ami főleg a faipar magas fejlettségének köszönhető. A mi butorgyárosaink és asztalosaink munkáját csak akkor értékelheti, ha megtekinti a lyublyanai nagyvásárt, amelyen gyönyörű butorokat állítottak ki. A lyublyanai nagyvásár június 4-től 13-ig tart.

»»»□««
NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE
 Buza, 78—79 kgos 2%-os, bácskai Noviszád környéki, szombori, közép- és felsőbácskai 218—220, bácskai tiszai 220—222, tiszai uszály 221—223, begai uszály 220—222, felső bánáti 216—218, délbánáti 212—214, szerémi 218—220. **Árpa,** 63—64 kgos bácskai és szerémi 180—182.50. **Zab,** 180—185. **Tengeri,** bácskai új gar. minőség 115—116, bánáti új gar. minőség 111—112, indiai paritásban garantált minőség 115—116, Duna, Tisza 113—114. **Buzaliszt,** bácskai és bánáti nullás 322.50—332.50, kettes 302.50—312.50, ötös 282.50—292.50, hatos 262.50—272.50, hetes 222.50—232.50, nyolcas 122.50—127.50, szerémi és szlavóniai állomásoktól nullás gg és g 320—330, kettes 300—310, ötös 280—290, hatos 260—270, hetes 220—230, nyolcas 122.50—127.50. **Buzakorpa** jutatszákokban bácskai 115—117.50, szerémi 112.50—115, bánáti 110—112.50. **Fehérbab** 2% bácskai és szerémi zsák nélkül 202.50—205. **Sertészszőr** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1350—1370. Iányzat: csendes. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE
 Buza, bácskai, Szombor környéki 218—220, bácskai 218—220, szerémi 218—220, szlavóniai 218—220, felsőbácskai 218—220, bánáti 213—215, felsőbánáti 218—220, Tisza, bácskai uszályból 222—224, Tisza, bánáti uszályból 222—224, csatornai hajórakomány 221—223, begai hajórakomány 220—222. **Zab,** bácskai vasut 180—185, szerémi és szlavóniai 180—185. **Árpa,** bácskai 63—64 kgos 175—180, bácskai tavaszi 67—68 kgos 195—200, baranyai tavaszi 185—200. **Tengeri,** bácskai vasut prompt 114—116, szerémi vasut prompt 114—116. **Bab,** bácskai 2%, fehér 190—195. **Buzaliszt,** nullás gg és g 325—335, kettes 305—315, ötös 285—295, hatos 265—275, hetes 235—245, nyolcas 125—130. **Korpa,** prompt 117.50—122.50. **Sertészszőr,** új nagyhordókban 13.75—14.75, új középhordókban 13.75—14.75, új kishordókban 14.25—15.25, kannában bruttó nettóért 13—14. **Füstöltszalonna** 13—14, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 12—13. Irányzat: változatlan.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK
 A dinár árfolyama. Budapest 7.15—7.70, Prága 64.80—65.25, Berlin 5.63—5.67, London 217.50. **Zürich,** Beograd 10, Páris 12.185, London 21.72 egynegyed, Newyork 438.87, Brüsszel 74.275, Milano 23.115, Amsterdam 242.40, Berlin 176.40, Bécs (schilling) 50.50, Prága 15.24, Varsó 62.50, Bukarest 3.25.

Tömegmészárlás egy Kalocsa melletti faluban

A gyilkost háromszázötven csendőr keresi

Kalocsáról jelentik: Szombaton a kalocsai piacon Tóth Józsefné észrevette, hogy olyan baromfit árusítanak, amelyet tőle loptak el. Jelentést tett a csendőrségnek, akik Valló István rovttmultu egyénre gyanakodtak. Valló a Kalocsa melletti Foktó községben lakik. Ház-kutatást tartottak nála és lakásán sok lopott holmit találtak. Erre bekisérték, de amikor a csendőr-örson meglazították kötelékeit,

macskaügyességgel kiszabadította magát és úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Kazy Antal 26 éves őrsvezetőt küldték ki üldözésére. Valló a sötétben megbujja,

lesből agyonlőtte Kazyt,

majd a fejére tette a csendőr tolas kalapját, magához vette a fegyverét és töltényeit és megindult a falun végig. Alig tett néhány lépést, amikor szembekerült Petroczi Ferenc kisbíróval, akit a csendőrtörzsmester küldött, hogy segítségére legyen Kazynak.

Amint Valló a kisbíró meg-

pillantotta, őt is agyonlőtte, majd bezörgetett azokba a házakba, amelyek lakóiról azt hitte, hogy feljelentették a lopások miatt. Ennek során

agyonlőtte Görbe Gábornét, majd a férjét, továbbá Bolgár Pétert, Bolgár József nevű fiát pedig súlyosan megsebesítette.

Többször belőtt Dezsi Gáborné ablakán is, de a lövések itt senkit sem találtak.

A gyilkost 350 csendőr és tizenöt detektív keresi.

A csendőröket könnyfakasztó gázzal szerelték fel és azt az utasítást kapták, hogy amint Vallót megpillantják, nyomban használjanak fegyvert.

Egyben száz pengő jutalmat tűztek ki annak, aki a legesekélyebb nyomot is szolgáltatja. Azt gyanítják, hogy a gyilkos a Kalocsa környékén levő dunamenti erdőségekben bujkál. Két fegyver és meg lehetős nagymennyiségű töltény van nála.

Molttest a kutban

Vadházastársa meggyilkolt egy bánáti gazdálkodót

Petrovgrádról jelentik: Borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságot leplezett le a banatszki dvori csendőrség. Egy hónappal ezelőtt eltűnt a községből Mitrasinovic Petár boszniai származású földműves. A csendőrség kutatni kezdett utána, de hozzátartozói nem tudtak felvilágosítással szolgálni hollétéről, most azonban

egy tanyai kutban megtalálták megsejonkitott molttestét.

A csendőrök vallatára vették Mitrasinovic vadházastársát, Dokmanovic Milicát, aki beismerte, hogy 18 éves fia, Dokmanovic Szevan segítségével ő gyilkolta meg Mitrasinovicot. Elmondotta, hogy vadházastársa az utóbbi időben állandóan ivott és verte őket, azért határozták el magukat a gyilkosságra. Felcsalták a padlásra, ott pokrócot borították a fejére és fejszével agyonverték, majd elásták az istállóban előre elkészített gödörbe. Miután Mitrasinovic magas termetű férfi volt és nem fért a gödörbe,

levágták a fejszével mindkét lábát.

Később, amikor a csendőrség gyanut fogott és keresni kezdte, a házkutatástól való félelmükben kiásták, zsákba varták oszlásnak induló temét és elvitték a kutig, ahol a vízbe bocsájtották.

A bestiális asszonyt és fiát letartóztatták és bekisérték a petrovgrádi fogházba.

»»»□««
A JAHOREI SZULTÁN FOGADOTT, HOGY SZEPTEMBER 9-IG MEGNÖSÜL

Jahorei szultán azt ambicionálja, Szeptember kilencig meg legyen a násza,

Eddigi eredmény nulla:kettő, de kár Nulla házasság és kettő darab kosár. SANYARU VENDEL

NOVISZADI KÓRHÁZI HIREK

A pünkösdi ünnepek alatt több súlyos és könnyebb sebesültet szállítottak be a noviszádi közkörházba. Szécsi Juliska 32 éves szrbobráni háztartásbeli gyanus tünetek között szállították be a mentők. Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen nön tiltott műtétet hajtottak végre. Szécsi tegnap reggel meghalt a kórházban, a hatóságok megindították a vizsgálatot.

Miszics Alesszija noviszádi háztartásbeli az egyik ismerőse nádvágóval olyan súlyosan megsebesítette, hogy kórházba kellett szállítani. Miszics sérülése komoly, az orvosok véleménye szerint amputálni kell jobb kezének középső ujját.

Bjelobrck Dusán noviszádi kázánfoltzó tanoncot löfegyvertől erdő könnyebb sérüléssel vitték kórházba. Bjelobrck a futaki erdőben sétált, amikor eddig ismeretlen egyén véletlenül vagy készakarva rálőtt. A lövedék a fű testébe furódott, állapota nem ad okot aggodalomra.

Benka András noviszádi munkás benzínlámpával foglalatoskodott, a lámpa felrobbant és az égő folyadék teljesen összeégette a munkás arcát és a tenyereit. Beszállították a kórházba, állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Bekvalszki Zsvikó noviszádi géplakatos Ledincin munka közben a mintegy 20 méter magas oszlopon elvesztette egyensúlyát és lezuhant. Azonnal kórházba vitték, állapota reménytelen.

»»»□««

Három pásztor megfagyott a Kárpátokban. Prágából jelentik: A Kárpátokban néhány pásztor nagy hóvihar lepett meg. Három pásztor nem tudott már védett helyre menekülni és megfagyott.

SPORT

Futball-eredmények:

NOVISZAD: Jugoszlávia—Vojvodina 6:3 (4:0), barátságos, bíró Popovics. A kitűnő beográdi ligacsapatnak nagy tábora van Noviszádon is, úgyhogy a mérkőzésre közel 3000 főnyi közönség gyűlt össze a Karagyorgye-pályán. Ez a mérkőzés is a noviszádi futball kudarcát hozta, mert a Vojvodina, akárcsak előző napon a NAK, súlyos vereséget szenvedett. Mentségére szolgál a bajnoksapatnak, hogy 2—3 gól a gyenge közvetlen védelem s főleg a kapus hibájából született. Az első félidőben a Jugoszlávia nagy fölényben volt, szünet után a Vojvodinának volt egy félőrája, amikor még ki is egyenlíthetett volna, de azután érvényesült a ligacsapat nagyobb állóképése, amellyel a Jugoszlávia végül is biztosan győzött. A Jugoszlávia góljait Platz (öngól), Csirics (2), Petrovics (2) és Szevkov lőtték, a Vojvodinából Németh (2) és Welker voltak eredményesek. A mérkőzést Popovics jól vezette.

SZPLIT: FC Milano—Hajduk 3:2 (2:0).

SZISZAK: BSK—Szlávia 4:1 (2:1).

PETROVGRAD: Szeged FC—Borac, Vojvodina vegyes 5:0 (2:0). Nemzetközi mérkőzés. A legjobb magyar vidéki csapat remek játékkal hódította meg a rekordszámu közönséget. A petrovgrádi vegyescsapat a mérkőzés egész ideje alatt alárendelt szerepet játszott s a szegedi profik minden megerőltetés nélkül könnyen győztek. Góllövők: Gyarmati, Bognár (2) és Harangozó (2).

NOVIVRBÁSZ: Vojvodina—Dulcis, VSC vegyes 4:3 (2:2). A noviszádi bajnok tartalékosan játszott s csak az utolsó percekben tudta megszerezni a győzelmet. Bíró Tamási.

BÁCSKOGRADISTE: BAK—Adai SK 4:0 (1:0), barátságos, bíró Lozanov. A hazai csapat szép játékkal biztosan győzött. — A mérkőzés előtt lejátszották az ősről elmaradt bajnoki mérkőzés 30 percét, amelyben a vendégcsapat két gólt lőtt s így a bajnoki eredmény 2:0. (Összel 0:0 állásnál szakadt félbe.) Ezt a 30 percet is Lozanov vezette.

BOCSÁR: BSK—Oldboy 2:2 (1:0), bíró Günther. A mérkőzést a BSK pályaaavató ünnepegének keretében rendezték meg.

BEZDÁN: BSE—Rapid 6:2 (2:1), barátságos, bíró László. A mérkőzésnek kevésszámu nézője volt, a BSE egy látványos nehezen tudja visszaszerezni elvesztett közönségét. A vendégcsapat elég szépen futbalozott, de a kapu előtt a BSE volt jobb s így megérdemelten győzött, ha nem is ilyen arányban. A győztes csapat góljait Horváth III (2), Horváth II (2), Vukovics I és Matheisz rugták László kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Csantaviri AK—Tank (Szubotica) 4:1. Barátságos mérkőzés, bíró Tönköly. A CsAK tartalékosan állott fel, de a szuboticei csapat így sem volt komoly ellenfele. A mérkőzés egyébként meglehetősen durva volt. A csantaviriek góljait Greguss és Tomik rugták.

PALÁNKA: Szloga—zagrebi Croatia 4:1 (2:0).

KOLOZSVAR: Hungaria (Budapest)—Victoria 3:0 (1:0).

KAUNAS: Kispest—Litván válogatott 2:1 (1:1).

NAGYBÁNYA: Phönix—Hungaria 2:1 (2:0).

SZTÁRIBECSE

Gragyanszki—SzMTC 3:3 (2:2). (Vasárnapi mérkőzés.)

Szlávia—SzMTC 1:1 (0:0). (Hétfői mérkőzés.)

Rövid sport hírek

Két világbajnoki mérkőzést ismételnék meg holnap, mégpedig Párizsban a német-svájcit és Toulouseban Kuba-Románia mérkőzését. Előbbit a svéd Ecklind, utóbbit a német Birlem vezeti.

Remekül szerepeltek a magyar atléták a budapesti nemzetközi versenyen. A 100 m. síkfutásban Kovács és Gyenes is legyőzte a világhírű svájci Haennit, az 5000 m síkfutásban a finn Virtanen csak ötödik lett Csaplár, Kelen, Esztergomi és Szilágyi mögött, úgyhogy a külföldiek közül hétfőn csak a német Stöck győzött a gerelyvetésben.

A jugoszláv góllövő listán Lesnik (Gragranszki) végzett az első helyen 17 góllal, második Hitrec (HASK), harmadik Marjanovics (BSK).

Kukulyevics Párizsban, a francia teniszbajnokság során szép küzdelemben 2:6, 6:8, 6:2, 1:6, 1:6 arányú vereséget szenvedett az amerikai Budgetől.

Csik Ferenc olimpiai úszóbajnok a budapesti főiskolások versenyén a 100 méteres gyorsúszásban 58.6 mp-es kitűnő idővel győzött s félóra múlva a stafétában 59.8 mp alatt uszta meg ugyanazt a távot.

KUGLI HIREK

A noviszádi Zanatia összes játékosait kérjük, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Kott-pályán gyűlésre. — A vezetőség.

A noviszádi Sofőrök játékosait kérjük, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Bauer-pályán. — A vezetőség.

Három bácskogradistai egyesület (a Fortuna, BAK és Katolikus KK) a szövetséghez felebbezést nyújtott be a sztaribecsei alszövetség határozata ellen, amellyel a nevezett egyesületeket eltiltotta a játéktól és pénzbírsággal sújtotta a pályatulajdonos vendéglőket.

BÉKA-DERBY

Londonból jelentik: A kaliforniai Angel's Camp melletti békaversenypályán óriási érdeklődés kíséretében tartották meg a Mark Twain halhatatlan novellája óta meghonosodott béka-derbyt. Győztes háromszáz induló közül a

»Zip« nevű versenyvarangy lett,

amely új békaugrási világrekordot teremtett: nekifutás nélkül 15 láb 10 hüvelyk távolságot ugrott.

PERFEKT Ingatlanügynökség

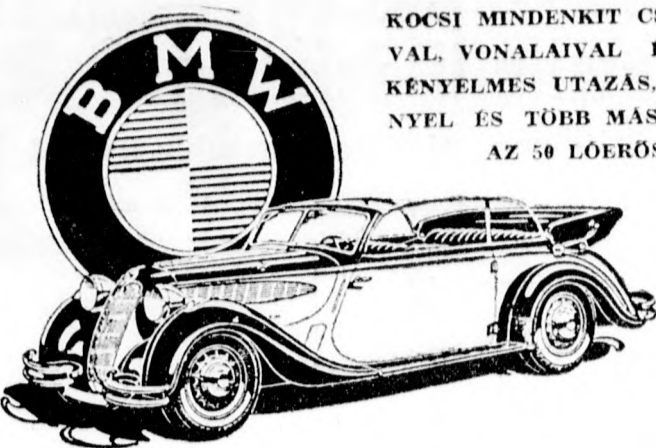
ZAGREB, Zrinjevac broj 17. II. Tulajdonos: S. HIRSL

Eldásra kínál: Gyönyörű új háromemeletes palotát, 8 szobás lakás, hall, legszébb komfort. Mindenütt kockakövekkel kirakva. Jövedelme 52.000 din. Ara 600.000 din. (2594) Új kétemeletes villa, nagy kert, egy háromszobás, 2 kétszobás lakás, garázs. Ara 340.000 dinár. (2591) 3259

Figyelmeztetés!

NE DOBJA EL az üres IDOL cipőkrém dobozokat, mert azok értéket képviselnek!

Minden jó állapotban lévő üres dobozért kap 1 üveg „Opal” kölnivizet ott ahol a cipőkrémet vásárolta — Idol krém kapható mindenütt

KOCSI MINDENKIT CSODÁLATBA EJT SZÉP SZÍNŐSSZEÁLLÍTÁSAVAL, VONALAIVAL ÉS MŰVÉSZI KIVITELEVEL. PAZAR KOMFOR, KÉNYELMES UTAZÁS, MEGBIZHATÓ MOTOR NAGY TELJESÍTMÉNYNYEL ÉS TÖBB MÁS ELSŐRENDŰ TULAJDONSÁGGAL RENDELKEZIK. AZ 50 LŐERŐS B. M. W. LIMOUSIN ÉS KABRIOLETT

KÉPVISELET:

VELAUTO
BEOGRAD, Zetina 90-92

TELEFON: 22-030

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETUS 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

ELADÓ

Eladó egy olcsó családi ház. Noviszád, Pavla Bakicsa 14. 3524

Fodrászüzlet forgalmas helyen eladó, esetleg bérbe kiadó. Ugyanott fodrász felvétetik. Cim a kiadóban. 3594

Elelmiszerezlet eladó. Tomics Milán, Zseljeznicska u. 37. 3587

Svájci elsőrendű tehén és ünök eladók. Alekszandra Adamovicsa 60., Noviszád. 3590

Házhely, kisebb családi háznak, az új buzatérhez közel eladó. Erdeklődni Vanyur Ferencnél, Noviszád, Kr. Petra I. u. 13. 3282

Eladó jókarban lévő kerek csónakos női varrógép. Ara 700.— dinár. Noviszád, »Darinka« Poenkareova 42.

KERESLET

Ugyes masamod, aki az elárusításban is jártas, azonnali belépéssel kerestetik, esetleg teljes ellátással. Tili Held, nőikalapszalom Noviszád, Katolieska Porta 4. 3588

Kifutófiút 14—15 éveset saját kerékpárral felvesz »JUGOSZLÁVIA« vámpeditőr. Noviszád, Beogradski kej 6. 3581

Idősebb bejárónót könnyű munkára fölveszek. Dr. Salamonné, Noviszád, Zseljeznicska u. 13. 3593

Ugyes házi varrónót keres a délutáni órákra Lenkeyné, Noviszád, Laze Koszticsa 30 I. 3589

Kovácssegédet azonnal felveszek. Rumencska 73., Noviszád. 3591

200.000 dinár tőkével betársulna abszolút rentábilis ingatlan fedezettel bíró üzembe vagy üzletbe 40 éves katolikus érettségizett férfi. Levélbeli ajánlatokat »Szorgalmas« jeligével a kiadóhivatal továbbít. 3583

Kocsinak kerestetik szolid fiatalember. Noviszád, Grobljanszka u. 10. 3584

Takarítónő azonnal felvétetik. Koszovszka 1., Noviszád. 3585

Keresünk használt rollót, illetve kirkatot megvételre. Eladunk teljes vendéglői berendezést. »List Kučevlanska« Noviszád, Carinszka 13. 3586

Egy federes koci lószerszámmal megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 3596

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CREME

a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ara helyben 12.—, vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

SZEPLŐJÉT garancia mellett 10 nap alatt eltünteti Femina krém. Száraz, vagy zsíros 20.— dinár. Tiszta, fehér arcbőre lesz. Parf. Balog, Sztári Beceje. 3177

SZLOVÉNIA GYÖNGYE!

LEGKELLEMESEBB ÉS LEGOLCSÓBB NYARALÁS!

SV. PAVEL PRI PREBOLDU

CELJE MELLETT

HOTEL-PENSION ZANIER

Elsőrendű nyaraló és üdülőhely a Szavinja völgyében. — Pompás fenyőerdők. — 75 méter hosszú uszómedence, uszóversenyek lebonyolítására is alkalmas. — Gyönyörű teniszpályák. — Gyermekjátzóhelyek. — Sportok. — Horgászat. — Autógarázs. — A szállodában rádió, zongora, gyönyörű kert és bár. — Gyógyilletékek nincsenek. — Orvos. — Gyógy-szertár. — Posta és távirtdahivatal. — Telefon. — A legmodernebb komfort. — Feltűnésteltően olcsó árak: Teljes ellátás (gyönyörű szobával) napi 35—40 és 45 dinár. — Pompás környék és kirándulóhelyek.

50%-OS UTAZÁSI KEDVEZMENY

3477

Városi Mozi - Subotica

Hétfőtől—szerdaig

A francia filmgyártás legújabb remeke

A gárdakapitány

A háború előtti orosz forradalmárok barcanak, az anarchisták földalatti munkájának nagy filmje.

Az önfeláldozó szerelem himnusza

A főszerepben:

Vera Korene, a Comédie Française tagja, Pierre Richard-Willim, Roger Karl és Suzy Prim

Gazdag és érdekes kísérfőmör!

Ha bármilyen komplikált ügyben könyvszakértőre lesz szüksége; ha hiteltel és praktikus könyvvezetést óhajt bevezettetni; ha mérlegképes könyvelővé akarja magát kiképeztetni, írjon: Borbély Lajos könyvszakértőnek, Noviszád — Postafiók 7. — Lakás: Fruskagorski put 14. (Strand-ut.)

Legújabb módszerrel, garanciával készített villany- és gőzondolást Tarnay hölgyfodrász, Szubotica, Mamojiviceva 8.

GÉPOLAJ, CSAPÁGY, bőr, gummi és teveszorszój kapható Szenes-vaske- reskedésben, Szuboticán.

SULFOTALC koloidkén gyógypuder, a fénylő zsíros arcbőrt napok alatt hamvassá, üdévé teszi. Orvosok ajánlják. Kapható szaküzletekben. Postán szétküldi 25.— dinár ellenében Blum gyógyszerár Szubotica, főpostáival szemben.

Palics fürdő

legszebb helyén 5 kupa szőlő; VILLA, automata vízvezeték fürdőszobával, azonnali beköltözésre eladó. Bővebbet Lipsitz Aleksander papirkereskedőnél, Szubotica, Strossmajerova ul. 16. Telefon: 644.

Tervezi és készíti a legmodernebb összes kárpitos és diszító munkákat a legszolidabb áron TREBICS kárpitos, SZUBOTICA, Jelacsiceva 9.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: Andréo Dezső
A Hirdetési (utalás) vezető: Blažek Ferenc
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevno - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszámia:
Zagreb, 46.692